

POȘTE MILITARE STRĂINE ÎN ROMÂNIA (sec. XX)

pagina 2

Correspondență expediată de garda militară
a trenurilor de pe ruta București - Buchs (Elveția)

Ștampile
Taxa de plată

pagina 10-11✓

Poșta Română
în Transnistria

pagina 12-13✓

Simbolul @ al erei electronice
sub toate formele

pagina 19-22✓

Eroi ai ciberneticii
- Ștefan Odobleja

pagina 28-32✓

După
20 de ani

pagina 34-36 ✓

Dinastii
europene

pagina 38-43✓

inEDITORIAL

**Năstase - primul
filatelist al țării
(nu este vina lui)**

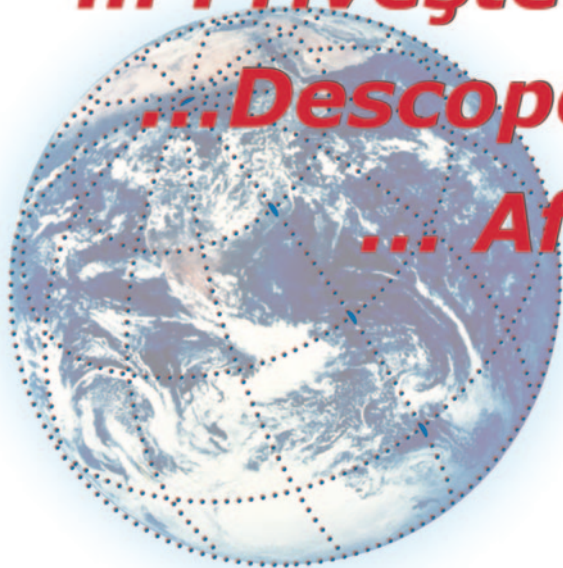
"Filatelistul" Adrian Năstase, ex-premier, ex-lider social democrat, a ajuns în panteonul filateliei europene. Politicianul-colecționar, despre care s-a dovedit că a fost victima unor tranzacții cu tablouri falsificate, a fost declarat cel mai important filatelist al anului în 2005. Forul suprem al filateliștilor din Europa, FEPA,, i-a acordat un premiu: Medalia pentru serviciul adus în sprijinul filateliei. Informația ne este reamintită de revista FEPA din acest an, editată cu ocazia aniversării a 20 de ani de filatelie europeană cu FEPA. Această distincție se acordă

continuare în pag. 1

CRĂCIUN FERICIT! LA MULȚI ANI 2010!

... Caută ... Privește ... Descoperă ... Află

Romfilatelia produce și comercializează:
mărci poștale uzuale; mărci poștale comemorative
și tematice;
colițe; plicuri „prima zi” (FDC uri); plicuri filatelice;
cărți poștale maxime; cărți poștale și plicuri
personalizate; cărți poștale ilustrate și felicitări;
aerograme; pliante; flyere, postere, afișe, stickere;
albume filatelice;
minitablouri cu timbre intitulate “Welcome to
Romania”; felicitări cu timbre; accesorii filatelice;
calendare și agende;
hârtie de ambalaj; semne de carte, etichete
autocolante; caiete; puzzle.

www.romfilatelia.ro

Cuvântul editorului

Publisher's corner

Salonul filatelic BUCUREȘTI 2009 - BUCUREȘTI 550 de ani, expoziție națională de filatelie, ne oferă prilejul să revenim asupra modului în care se realizează jurizarea la acest nivel, deformându-se scara valorilor. Un juriu care i-a avut în componența sa pe trei din cei patru membri români atestați la nivel FIP, condus de Dl. Emanoil Săvoiu, a acordat o *plăcie* de medalii de Aur. Din nou, un președinte de *onoare* al FFR, a oferit *numai* unor participanți *acadele* pentru iertarea păcatelor sale. Să fie primite!

Sunt expodate recompensate cu medalia de Aur, conținând *făcături*, falsuri sau informații eronate din punct de vedere științific, fără ca aceste deficiențe să le fi adus depunerea. Este adevărat că un expozant a fost trecut la clasa *hors concurs* pentru unul din aceste motive, dar au mai rămas altele. Mai grav este că există un expozant care

conține ceea ce FIP numește *material necorespunzător* și care a primit medalia de Vermeil. Credem că este prea mult pentru o expoziție națională doar de dragul de a recompensa clientela unuia dintre atâteaștiiutori.

Ca să-și dovedească din plin *cunoașterea superficială* a regulamentelor FIP, juriul a acordat la *clasa un panou* o medalie de Bronz-Argintat, cu toate că pentru această clasă sunt prevăzute numai medalii în rang de Aur, Vermeil, Argint, Bronz, precum și certificat de participare. Dar pentru aceasta ei trebuiau să lectureze cu atenție colecția revistei *Filatelia* sau să acceseze site-ul FIP (http://www.f-i-p.ch/regulation/one_frame_exhibits.htm) și să citească regulamentul redactat de Dl. Lumir Brendl.

Să auzim numai de bine

The BUCHAREST 2009 - BUCHAREST 550 YEARS philatelic saalon, National Philatelic Exhibition, offers us the opportunity to review the manner in which the judging is realized at this level, misrepresenting the values scale. A jury which had three out of four of the Romanian jurors attested by FIP, led by Mr. Emanoil Săvoiu, offered a *waterfall* of Gold prizes. Again, the *Honor* president of FFR offered only to some participants *lollipops* for his absolution. Be received!

There are exhibits awarded with Gold medal which had bogus, forgeries, or wrong information, scientifically speaking, without being underscored for this reason. It's true that, for one of these reasons, one exhibit was classified at *Hors Concurs Class*, but others remained. More

sorely is that an exhibit containing such *non appropriate philatelic material*, as FIP considers, received a Large Vermeil medal. We think it is too much for a national exhibition and this happened only for the sake of the clientele of one of the more versant juror.

To fully prove the *superficial acknowledge* of the FIP regulations, the jury awarded with Silver-Bronze medal an exhibit from *one frame class*, even if for this class there are provided only Gold, Vermeil, Silver, Bronze medals and participation certificates also. But for this they had to read carefully the collection of the *Filatelia* journal or to access the FIP site (http://www.f-i-p.ch/regulation/one_frame_exhibits.htm) or to read the regulations edited by Mr. Lumir Brendl.

All the best!

inEDITORIAL -

urmare de pe coperta 1

odată pe an unei personalități care a avut o contribuție considerabilă în activitatea filatelică europeană. Nimeni nu poate nega contribuția lui Năstase, care a reușit, când a fost premier, să înființeze Muzeul Național Filatelic. Este meritul lui categoric. Dar... cei care cunosc desubturile afacerii nu sunt atât de siguri că ex-premierul este cel mai important personaj din viața filatelică românească.

În mod ciudat, cei care au inițiat

promovarea lui Năstase, au uitat de filateliștii care au depus un efort important la realizarea expoziției *CENTROM '58*, organizată cu ocazia centenarului primei mărci poștale românești. Au fost omiși și oamenii care, cu ajutorul prietenilor lor germani, au readus, în 1990, Federația Filatelică Română în FIP.

În rest... Eu am avut ocazia să văd "colecția" filatelică a lui Năstase. Nu trebuie să va speriați. Am văzut o colecție cronologică. Oamenii răi susțin că, de fapt, această

colecție a fost adunată din cadourile împărțite de editorul mărcilor poștale românești (nu este vorba doar de *Romfilatelia*, ci și de înaintașii acesteia) de-a lungul anilor. Halal filatelie, halal filateliști.

P.S. În ultimul număr al revistei *philatelica.ro* am cerut editorului, Dan N. Dobrescu, să scoată din editorialul său o expresie care începea tot cu cuvântul „halal”. Acum, eu nu am putut să mă abțin. Scuze, domnule Dobrescu, ați avut dreptate. pagina 1

până la 23 august 1944: ca inamici, luptând cu armatele germane și române, ocupând Transnistria și teritorii românești din Basarabia și nordul Moldovei și al Bucovinei;

- în a doua perioadă, după 23 august: ca aliați (însă practic au avut un comportament de cvasi-aliați doar după 12 septembrie 1944), când acționează în România și nordul Transilvaniei (până la 24 octombrie 1944) în luptă cu armatele germane și ungare în retragere.

Numărul impresionant al militarilor sovietici care au acționat în ambele situații (sub ordinul Fronturilor 2 și 3 Ucrainiene, o detașare a nenumăratelor Mari Unități subordonate fiind imposibilă în acest spațiu redus) nu concordă cu numărul limitat (chiar redus) de corespondențe cunoscute; o

cauză este dificultatea identificării și localizării lor, pentru că acestea aveau elemente de secretizare asemănătoare germanilor:

- subunitățile militare erau codificate (după reforma poștală din aprilie 1943) pe baza unui număr de cinci cifre care apărea doar în adresa manuscrisă și în ștampilele liniare de cenzură militară, gen POSMOTRENO TENZUROI¹⁸. De multe ori este foarte dificil ca aceste numere să fie descifrate și este tot foarte dificil ca unitățile militare rezultate să fie localizate în spațiu;

- aparent niciodată cenzura unei corespondențe nu este executată la nivelul unității de expediție, ci la o altă unitate, uneori fără nicio legătură cu prima, astfel încât numărul de poștă militară din adresă nu corespunde cu cel din ștampila de cenzură militară;

- din ștampilele de poștă militară au fost înlăturate (după aprilie 1943) orice numere ce ar fi putut servi la identificarea oficiului; aveau o formă standard, cu textul SSSR * POLEVAIA POCITA;

- cărți poștale ilustrate topografice (care ar fi personalizat corespondența) erau folosite rar, fiind cunoscute cazuri din Ungaria anului 1945, dar niciunul din România; o mare șansă este menționarea unui nume geografic în textul corespondenței, lucru de asemenea rar, întrucât era formal interzis.

O piesă reprezentativă din prima perioadă poate fi văzută în Fig. 30.

Din a doua perioadă, pe lângă piesele tipice de poștă militară sovietică, pot fi întâlnite și piese rare de mare importanță pentru colecționarii români - acelea de la unități românești (ori de români) care, într-un fel sau altul, au fost încorporate Armatei Sovietice și au activat pe front, inclusiv în România. Astfel de cazuri sunt:

- mai multe detașamente încorporate diviziilor sovietice în lunile august-septembrie 1944 (primul act de colaborare militară, aparte într-o perioadă în care militarii români erau considerați prizonieri și nu drept camarazi de arme de către proaspeții aliați), și anume: Divizia 103 Munte, Detașamentul de Grăniceri, Regimentul 7 Artilerie Grea și Detașamentul ►►►

Fig. 29: Plic (supus francării) expediat la 13 august 1941 prin oficiul poștal militar nr. 102 (Intendența CSIR), localizat la acea dată în Botoșani, str. Spiridon nr. 12. Cu toate că expeditorul notează manuscris „Zona sprovista di bolli” (așadar, o zonă în care nu se găsesc timbre poștale italienești) fără ca acest lucru să fie atestat însă și prin aplicarea unui cașet militar, plicul este ștampilat porto R.R. POSTE T.S. (Taxă Specială) și taxat la destinație în Bologna cu 50 cenți.

Fig. 29: Envelope (submitted to the franking) sent on August 13th, 1941 through the military post office no. 102 (CSIR Intendant's office), placed at that date in Botoșani, str. Spiridon no. 12. In spite of the holograph note of the sender „Zona sprovista di bolli” (thus, an area without Italian stamps) without being attested this fact by the application of the military cachet, the envelope is cancelled porto R.R. POSTE T.S. (Special Tax) and taxed to the destination in Bologna with 50 cents.

¹⁸ Din cauze obiective evidente, munca unui Kannapin în Germania nu a fost posibilă și în cazul URSS. Tot germanii au editat însă o primă listă de echivalențe ale acestor numere (incompletă și cu erori, alcătuită pe baza declarațiilor prizonierilor de război), aparținând lui Günter Heinemann și Albert Pflüger (2003). Recent, din arhivele sovietice au fost publicate listele originale de numere de poștă militară (având din păcate câteva segmente lipsă), care pot fi consultate și pe internet, pe site-ul Soldat.ru.

¹⁹ Vezi și: Grecu Dan-Simion - The Mail of „Gheorghe Matei” Armoured Detachment, The Post-Rider nr. 40/Iunie 1997, pp. 55-56 (Retipărit în RPHB Nr. 3(24)/Dec. 1997, p. 15).

Blindat Matei (vezi Fig. 31)¹⁹;

- divizia sovietică de voluntari Tudor Vladimirescu, alcătuită în URSS din foști prizonieri români, care a luptat pe front din România și până în Cehoslovacia²⁰.

B.5) Militari britanici în România (1944-1947)

Prezența acestora s-a concentrat în jurul Misiunii Militare Britanice din România, care a activat la București din septembrie 1944 până în noiembrie 1947. Britanicii au înființat la București un birou de cenzură militară (care a activat doar până la sfârșitul anului 1945 și care folosea o ștampilă „scut” cu textul PASSED BY CENSOR NO. 7391), dar nu a existat nicio structură poștală britanică în România, astfel încât ei trebuiau să-și expedieze corespondența prin curier militar până la primul oficiu poștal britanic (și acesta se găsea cel mai aproape în Italia sau în Austria). În cursul timpului, legăturile poștale, respectiv arondarea Misiunii Britanice din România la unul sau altul dintre oficiile lor poștale s-au modificat după cum urmează:

- într-o primă fază (aparent până la începutul anului 1946), corespondența era cartată și ștampilată în Italia de către Oficiul Poștal Principal de Armată (Base Army Post Office) nr. 15, iar din adresele expeditorilor se cunosc mai multe numere de oficii poștale militare care au deservit (consecutiv?) Misiunea Militară: 520 (August 1945), 592 (ianuarie 1946) sau 577 (toate din Italia)²¹.

- într-o a doua fază (1946, până în noiembrie cel puțin) corespondența era cartată și ștampilată în Austria de către Oficiul Poștal Militar nr. 710, vezi Fig. 32 și Fig. 33.

B.6) Militari americani în România (1944-1947)²²

La fel ca în cazul britanicilor, prezența americanilor în România s-a concentrat în jurul Misiunii Militare Americane de la București (care a existat aici în aceeași perioadă de timp 1944-1947). Spre deosebire însă de primii, misiuni-

Fig. 30: Carte poștală militară de propagandă sovietică, scrisă la 7 iulie 1944 de un militar aparținând poștei de campanie nr. 24243-N (= Regimentul 202 Artilerie Ușoară din cadrul Diviziei 50 Infanterie, aflat pe frontul de la nord de Iași, indicativul N determinând o subunitate, gen baterie, după model german). Cenzura are loc la nivelul unității militare nr. 14146 (= Batalionul 129 Pionieri motorizat independenți din cadrul Armatei 4 Gardă Galanin). Toate aceste unități aparțineau Frontului 2 Ucrainean, care lupta în România; confirmarea vine și de la localizarea „Rumunija” în textul corespondenței de pe verso.

Fig. 30: Military postcard for Soviet propaganda, written on July 7th, 1944 by a military man belonging to the Campaign Post no. 24243-N (= the Regiment no. 202 Light Artillery belonging to the 5th Division Infantry from the North of the Front of Iași, N indicative determining a subunit, e.g. a battery, after the German model). The censorship is done at the military unit no. 14146 (= Battalion 129 Pioneers - motorized and independent, belonging to the 4th Army Guard Galanin). All these units belonged to the Ukrainian Front 2, which was fighting in Romania; the confirmation comes from the mentioning of „Rumunija” in the correspondence text on the reverse.

nea SUA era redusă numeric iar corespondența în acest caz este rarisimă. Se pot totuși evidenția câteva caracteristici, în primul rând faptul că nici americanii nu au înființat vreă structură poștală proprie în România, astfel că și ei

expediau poșta din București prin curier militar (cu avioanele lor de aprovizionare) până la cele mai apropiate oficii poștale militare americane care se găseau tot în Italia și Austria. Și aici a existat o schimbare de rută, care este bine

²⁰ Vezi detalii în articolele: Grecu Dan-Simion - Divizia 'Tudor Vladimirescu' - Filatelica nr. 9/Sep. 1996, pp. 2-3 și Filatelica nr. 5/Mai 1997, p. 5; The Division of Romanian Prisoners in the USSR, The Post-Rider nr. 39/Nov. 1996, pp. 59-63 și nr. 40/Iunie 1997, pp. 52-55 (retipărit în RPHB nr. 3(21)/1996, pp. 56-60 și nr. 23/1997, pp. 39-42).

²¹ Vezi detalii despre Misiunea Militară și exemple de piese circulante pe relația Italia, la Grecu Dan-Simion - Corespondența Misiunii Militare Britanice din România (1944-1947), ROMFILATELIA XXI nr. 5/aprilie 2007, pag. 32-35.

²² Detalii vezi la: Grecu Dan-Simion - Corespondența Misiunii Militare Americane din România, 1944-1947/The Mail of The American Military Mission in the Romania, 1944-1947, Studii Filatelice Brașovene Nr. 2/2007, pag. 18-20.

documentată:

- până în noiembrie 1945, corespondența era îndrumată prin oficiile poștale militare din Italia, dintre care este cunoscut APO 512 (oficiul Comandamentului Forțelor SUA din Mediterana, localizat în Caserta);

- din decembrie 1945, corespondența va fi îndrumată prin APO 777, localizat în Viena, Austria (vezi Fig. 34).

Este posibil să fi fost folosite și alte numere de oficii poștale militare, la fel cum este posibil ca în anii 1946-1947 ruta poștală să fi fost din nou schimbată, funcție de situația momentului.

Notă editor: A se vedea Călin Marinescu - Corespondență expedită prin trenurile de marfă elvețiene, Filatelia, nr. 8 (411), august 1990, p. 4-5 și nr. 9 (412), septembrie 1990, p. 2-3; Norbert Blistyar - Trenurile elvețiene de ajutor pentru România 1919-1921, Curierul Filatelic, XIII (127), 2003, p. 3-4 și XIII (128), 2003, p. 9-13

Fig. 31: Carte poștală militară gratuită românească, scrisă la 22 septembrie 1944 de un militar al Regimentului 3 Vânători-Moto, parte a unității ad-hoc „Detașamentul Blindat Matei”, încorporată temporar în divizii sovietice pentru ofensiva din Moldova în Transilvania de Nord pe direcția Ghimeș-Frumoasa. Din acest motiv, în adresă este trecut numărul de poștă militară sovietică „Polivania Pocita” 07224 (aparținând comandamentului Diviziei 72 Infanterie Gardă, Corpul 24 Armată Gardă, Armata 7 Gardă Sovietică), ceea ce confirmă perfect informația istorică (Detașamentul a acționat consecutiv în cadrul a trei divizii ale Armatei 7 Gardă, respectiv Diviziile 72 - 6 - 81 Infanterie Gardă).

Tranzit și cenzură la Târgoviște în 30 septembrie, sosire Breaza.

Fig. 31: Free of charge Romanian military postcard written on September 22nd, 1944 by a military man of the 3rd Rifle Motorised Regiment, part of the ad-hoc unit „Matei Armoured Detachment”, temporary incorporated in Soviet divisions for the offensive from Moldavia to Northern Transylvania, on the direction Ghimeș-Frumoasa. That's why the address has the number of the Soviet military post „Polivania Pocita” 07224 (belonging to the Commandment of the Division 72 Infantry Guard, Corps 24 Guard Army, Army 7 Soviet Guard) that perfectly confirms the historical information (the Detachment operated consecutively in three divisions of the Army 7 Guard, respectively the Divisions 72-6-81 Infantry Guard).

Transit and censorship at Târgoviște, on September 30th, arrival at Breaza.

Comentariul autorului

Suplimentar față de datele din articol, este important de știut că și elvețienii au avut militari care au activat pe teritoriul României! Este vorba de garda mai multor trenuri comerciale organizate de firme elvețiene în anii 1919-1920, care circulau între București și Buchs (Elveția), prin Austria. Militarii acestor escorte expediau ocazional corespondențe spre casă (drumul dus-întors al unui astfel de tren durând câteva săptămâni), purtând etichete sau ștampile specifice, cu scopul de a atesta originea expeditorului cu drepturile care derivau de aici (probabil inclusiv scutirea de cenzură, care este caracteristică majorității acestor corespondențe). Așadar nu este vorba în niciun caz de „corespondențe ex-

pediate prin trenurile comerciale elvețiene”, așa cum se consideră de obicei, ci de „corespondențe expediate de garda militară a trenurilor”, cartate în oricare dintre gările de pe traseu și apoi circulare prin serviciile poștale respective (român, iugoslav, austriac, etc, după caz). Rareori sunt cunoscute exemple plecate din România, cum ar fi cartea poștală aflată pe coperta 1, scrisă la 1.09.1919 de un membru al gării elvețiene a trenului comercial „românesc” nr. 5, fapt atestat de ștampilele militare V-eme TRAIN ROUMAIN și ESCORTE COMMERCIALE/MILITAIRE SUISSE. Francare cu marcă românească de 10 bani, cartare 1.SEP.919 la București, adresare către Soleure/Solothurn, Elveția, fără cenzurare.

Foreign military posts in Romania (XX Cen.) - Fifth part

Dan-Simion GRECU

B.3) Italian militaries in Romania (1941-1943)

The presence of the Italian militaries in Romania, Bessarabia and Transnistria took place in the following circumstances¹⁶:

- the transit through Romania of the combatant units of the Italian Expedition Corps to Russia - CSIR (Corps of Army XXXV, with the divisions no. 3 PADA, 9 Pasubio and 52 Torino, using the numbers of military post offices 88, 40, 83 and 152). The transit took place in the second half of July

1941 through the Northern part of the country (Sighetul Marmăției-Botoșani-Suceava), with the direction Bessarabia - Transnistria, see Fig. 28.

- Italian military units of stage, left in Romania after the passage of CSIR to the Soviet front, even if they were connected to this Expedition Corps. There were many sections and places, but all depended on the Military Post offices no 89 (Bucharest, February-August 1942) and 113 (Rail Base Bălți, then the secondary base no.

38 in Iași and Bucharest, January 1942-1943). See Fig. 29.

- The units of Italian Navy from the Black Sea 1942-1943, settled for a period in Constanța Port also: Squadriglia Sommergibili C.B. (Mini-submarines Escadre) and IV Flottiglia MAS (Flotilla IV Anti-submarines)¹⁷.

The correspondence bears the military postmarks such as POSTA MILITARE No..., the name of the unit or subunit, clearly, in the address or military cassettes, allowing the easier identification of the respective items. Besides, but rarely, the correspondence is written on Romanian picture postcards, fact that personalizes them in the best way. But the great majority is written on Italian military postcards, rarely envelopes.

B.4) Soviet Army in Romania (1944-1945... 1957)

The Soviet militaries were in Romania in two circumstances:

- first period, from the middle of March 1944 until August 23rd, 1944: as enemies, fighting with the German and Romanian armies, occupying Transylvania and Romanian territories from Bessarabia and the North of Moldavia and Bukovina;

- second period, after August 23rd, as allies (but they practically had a behavior of half-allied only after September 12th 1944) when they were acting in Romania and in the North of Transylvania (until October 24th, 1944) fighting with the retreating German and Hungarian armies.

The great number of Soviet militaries acting in the both situations (at the orders of the Ukrainian 2nd and 3rd Fronts, a detailed list of the countless subordinated Great Units it's impossible in this reduced material) does not chime with the limited number (even small) of the recorded mails; a cause is the difficulty of their identification and localization because these had ►►►

Fig. 32: Plic expediat prin curier de către un caporal britanic, cu plata inițială a taxei de recomandare, folosind adresa Misiunii Militare Britanice „A.C.C. Bucharest C.M.F.” (= Comisia Aliată de Control București, Forțele Britanice din Mediterana Centrală).

Tranzit prin Austria, unde, la Oficiul Poștal Militar 710, plicul este francat 9 pence, ștampilat, primește o etichetă de recomandare corespunzătoare și este îndrumat spre destinație în Marea Britanie.

Fig. 32: Envelope sent by courier, with the initial payment of the registered rate, by a British corporal, using the address of the British Military Mission, „A.C.C. Bucharest C.M.F.” (=The Allied Control Commission Bucharest, British Forces from the Central Mediterranean Sea). Transit via Austria, where at the Military Post Office 710 the envelope is franked with 9 pence and cancelled, receives an appropriate registration label and is sent to the destination in Great Britain.

insurance elements similar with the German ones:

- the military subunits were codified (after the postal reform of April 1943) by a number of five digits which appeared only in the holograph address and in the linear postmarks of military censorship, as POSMOTRENO TENZUROI¹⁸. Many times it's very difficult to decipher these numbers, and it's also very hard to localize the resulted military units on the territory;

- apparently, the postal censorship is never made at the dispatching unit but at other one, sometimes without any connection with the first unit. Thus the number of the military post from the address does not fit with that of the military censorship cancellation;

- from the military post cachets (after April 1943) any number which could serve to the identification of the office was erased; they had a standard shape with the text СССР * ПОЛЕ-ВАΙΑ ПОЦИТА;

- topographical picture post-cards (which could personalize the correspondence) were used very rarely, such cases are known from Hungary in the year 1945, but none from Romania. A big chance is the mention of a geographical name inside the correspondence text, very rare event because it was formally forbidden.

A representative item from the first period of time is shown in Fig. 30.

From the second period, except the typical items of Soviet military post, items of great importance for the Romanian collectors could be found: those from the Romanian units (or from Romanians), which, in a way or another, were incorporated to the Soviet Army and operated on the front, even in Romania. Such situations are:

- many detachments incorporated in the Soviet divisions in August - September 1944 (the first act for military cooperation appears in a period when the

Fig. 33: Plic expedit prin curier de către un membru al Misiunii Militare Britanice (ștampila-adresă pe verso), cartat de Oficiul Poștal Militar 710 în Austria (ștampilat FIELD POST OFFICE 710 la 27 noiembrie 1946), adresat în Australia, unde trece de cenzură la 23 decembrie 1946.

Fig. 33: Envelope sent via courier by a member of the British Military Mission (address-cancellation on the reverse), sorted by the Military Post Office 710 in Austria (postmark FIELD POST OFFICE 710 on November 27th, 1946), sent in Australia, where is censored on December 23rd, 1946.

Romanian militaries were taken as prisoners by the recent allies and not as army comrades), namely: The Division 103 Mountain, The Frontiers troops, The Regiment 7 Heavy Artillery and The Matei Motorcars Detachment (see Fig. 31)¹⁹;

- Tudor Vladimirescu "Volunteers" Soviet Division, organized in USSR with Romanian ex-prisoners who fought on the war front, from Romania to Czechoslovakia.

B.5) British Militaries in Romania (1944-1947)

Their presence was mainly around the British Military Mission in Romania, which operated in Bucharest from September 1944 to November 1947. The British established in Bucharest an office for military censorship (which worked only until the end of 1945 and which used a 'shield' cachet with the text PASSED BY

CENSOR No. 7391) but did not exist any British postal structure in Romania, so they had to send the correspondence by military courier to the first British post office (the closest ones were in Italy or Austria). As time passed by, the postal connections, especially the assignation of the British Mission from Romania to one of their post offices changed as follows:

- at first stage (apparently until the beginning of 1946), the correspondence was sorted and cancelled in Italy by the Base Army Post Office no. 15, and from the senders' addressees are known a lot of numbers of military post offices which served (successively?) the Military Mission: 550 (August 1945), 592 (January 1946) or 577 (all from Italy)²¹.

- in the second stage (1946, at least until November) the ▶▶▶

correspondence was shared and cancelled in Austria by the Military Post Office nr 710, see Fig. 32 and Fig. 33.

B.6) American Militaries in Romania (1944-1947)²²

Like for the British militaries, the presence of the Americans in Romania was around the American Military Mission from Bucharest (which was here in the same period of time 1944-1947). In contradistinction to the first ones, USA Mission was reduced as number and in this situation the correspondence was extremely rare. It's however possible to note some characteristics, first of all that also the Americans did not establish their own postal structure in Romania, so they sent the mail from Bucharest by military courier (by flight with their supplying aircrafts) to the closest American military post offices which were also located in Italy and Austria. Here also there is a change of the route which is very well known:

- until November 1945 the mail was directed through the military post offices from Italy, among them being known APO 512 (the office of the Headquarters of USA Forces from Mediterranean Sea, established in Caserta);

- since December 1945 the mail will be directed through APO 777, established in Vienna (See Fig. 34).

Other numbers of military post offices may have been used, as well as it's possible the route to have been changed again in 1946-1947, due to the conjuncture of that time.

Publisher's note: See also the papers of Călin Marinescu, *Filatelica*, 8 (411), 1990, 4-5 and nr. 9 (412), 1990, 2-3; Norbert Blistyar, *Curierul Filatelic*, XIII (127), 2003, 3-4 and XIII (128), 2003, p. 9-13

Author's commentary

In addition to the data of this article, it's important to know that the Swiss had militaries which activated on the Romania's territory! It's about the guard of goods trains organized by Swiss companies between 1919 and 1920, circulating between Bucharest and Buchs (Switzerland), via Austria. The militaries of these convoys occasionally have sent mails at home (the come-back way of such a train taking few weeks) bearing specific labels or cancellations, to attest the sender's origin, with the derivative rights (probably the censorship exemption, which is characteristic for the main part of these mails). So that is not at all about 'mails sent by Swiss commercial trains' as is usually con-

sidered, but „mails sent by the military guard of the trains” shared out in any railway station of the route by the respective post services (Romanian, Yugoslavian, Austrian, etc, according to the situation). Rarely there are recorded mails sent from Romania, as the post card from the enclosed image, written on September 1st, 1919 by a member of the Swiss Guard of the „Romanian” commercial train no. 5, fact attested by the military cancellations V-eme TRAIN ROUMAIN and ESCORTE COMMERCIALE/MILITAIRE SUISSE. Franking with Romanian stamp of 10 Bani, sharing out on 1.SEP.919 in Bucharest, sent to So-leure/Solothurn, Swi-tzerland, without censorship.

Fig. 34: *Un plic francat cu tariful intern de 6 cenți, expedit din București de către un membru civil de pe lângă Allied Commission Control Rumania, APO 777, c/o Postmaster, New York City, așadar Comisia Aliată de Control din România, Oficiul Poștal Militar 777 (Viena, Austria), referința la New York fiind acoperirea întregii poște militare americane din lume. Transportat cu un avion de aprovizionare american de la București până la Viena, plicul este apoi trimis în SUA prin poșta militară (cartare U.S. ARMY POSTAL SERVICE/A.P.O. 777 la 13 septembrie 1946).*

Fig. 34: *An envelope stamped with domestic rate of 6 cents, sent from Bucharest by a civil member next to Allied Control Commission Rumania, APO 777, c/o Postmaster, New York City, so that the Allied Control Commission from Romania, Military Post Office no. 777 (Vienna, Austria), the reference to New York being the coverage of the entire American military post of the world. Transported by flight with American supplying aircraft from Bucharest to Vienna, the envelope is sent in USA by military mail (sharing: U.S. ARMY POSTAL SERVICE/A.P.O. 777 on September 13th, 1946).*

Dimitrie C. Butculescu - negustor filatelic

László KÁLLAI

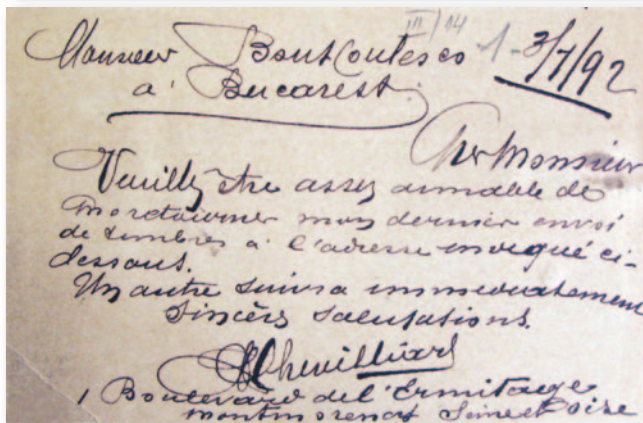
Arhiva familiei Butculescu, aflată în păstrarea Arhivei Naționale, însumează 1,3 ml conținând 996 de unități arhivistice, acoperind perioada 1537-1930.

Familia Butculescu își are originea într-o veche familie de boieri din județul Teleorman, cu începuturi care datează încă din secolul al XVIII-lea. Familia își trage numele din porecla de *butcă* (n.r. *butka* înseamnă caleașcă în limba ucraineană), dată unui dintre strămoși, Ion Butculescu, ce avea o trăsură boierească. Înaintașii părintelui filateliei românești au fost mari proprietari de pământ din Teleorman, iar pitarul Costache Butculescu, după cens, ar fi avut dreptul în 1858 să concureze la scaunul de Domn al Țării.

Dimitrie, fiul cel mare al pitarului Costache, s-a născut la Roșiorii de Vede în 1845 și a murit în 1916. A făcut studiile liceale la Paris, la liceul *St. Barbe-des-Champs*. Baccalaureatul și l-a luat în 1865, după care a urmat dreptul și arheologia. A fost un om multilateral, a activat atât pe plan politic cât și economic. În 1871 a fost suprefectul comunei Glavacioc, iar patru ani mai târziu - al comunei Budești din Ilfov. Timp de 16 ani a fost deputat ales în circumscripția Buzăului, Covurluiului și Galațiului. D. C. Butculescu a organizat cinci expoziții ale cooperativelor prin care a dorit să demonstreze lumii că România are o industrie competitivă. Toate aceste acțiuni ale sale au fost făcute cu propriile mijloace și pe banii familiei, fără niciun ajutor sau vreo contribuție din partea statului.

D. C. Butculescu a fost căsătorit cu Ecaterina Pană-Olănescu, de care a divorțat în 1903, având o fiică, pe Mărioara, căsătorită Glogoveanu. Butculescu s-a recăsătorit în 1907 cu Florica Gheorghiu, având doi copii, pe Lucica și Dimitrie.

În ceea ce privește Arhiva Națională a României, fondul Butculescu conține câteva piese care pun

în lumină activitatea de negustor filatelic a acestuia, și anume:

- 1886 febr. 1. Henri Vacossaint îi scrie lui D. C. Butculescu, trimițându-i câteva adrese ale unor filателиști din diferite orașe ale lumii (III/82);

- 1891 noi. 24. Cesare Vivili îi scrie lui D. C. Butculescu precum că dorește să vadă serii de timbre din România și totodată ar vrea să-i arate noutățile românești pe care le are (III/83);

- 1892 febr. 17, Paris. Emile Chevillier, filatelist, îi scrie lui D. C. Butculescu la București, str. Clemenza, nr. 11 bis, că îi trimite în *cash* o sumă de bani (III/13);

- 1892 iul.3. Emile Chevillier îi scrie lui D. C. Butculescu, președinte al Societății Filatelice, str.

Clemenza, nr. 11 bis, București, să-i trimită ultimele timbre pe care i le-a dat, indicându-i adresa (III/14) - a se vedea imaginile alăturate;

- 1892 dec. 21. A. Giovanuotti îi scrie lui D. C. Butculescu, deputat la București, că îi trimite socoteala pentru expedierea mărfurilor pe cale marină; va face investigații pentru timbre (III/28);

- 1895 martie. Biroul președintelui Societății Filateliștilor Ro-mâni, situat în str. Clemenza, nr. 11 bis, București, face cunoscut membrilor acesteia că li se pot furniza, la prețuri convenabile, timbre din perioada 1860-62 (Principatele Unite) - 3 PAR, 6 PAR și 30 PAR; sunt indicate prețurile și modul de plată (III/105).

Ștampilele Taxa de plată

László KÁLLAI

Ștampilele tip Taxa de plată indicau sumele ce trebuiau a fi încasate de la destinatar la primirea unei trimiteri poștale nefrancate sau parțial francate [1], [2]. Acest tip de ștampile a fost introdus în uz începând cu 1 aprilie 1869, în urma unei decizii a Direcțiunii Generale a Telegrafelor și Poștelor (DGTP) din cadrul Ministerului de Interne, urmare a semnării Convenției sistemului poștal de la Bruxelles de către Principatele Unite. Imediat după emiterea deciziei, Diviziunea tehnică a DGTP a recurs la realizarea acestor ștampile, iar la sfârșitul lunii martie ele au fost distribuite oficiilor poștale de pe

întregul teritoriu al țării. În Fig. 1 ([3], cota 17) vă prezentăm adresa Diviziunii tehnice, cu nr. 2538 din 20 martie 1869, prin care se comunică șefului Oficiului Poștal Central că se va trimite un pachet cu ștampilele necesare serviciului poștal internațional, iar într-o anexă (Fig. 2 - [3], cota 17 bis), șeful Oficiului Central recepționează și amprentele acestor ștampile pentru valorile de 25, 28, 40 și 85 de bani, având ca dimensiuni 28,5 mm x 8,7 mm.

Ștampila de „25 BANI” era folosită pentru scrisorile simple sosite în România din ținuturile vecine, precum Banat, Transilvania sau Bucovina. Cea de „28 BANI” era folosită pentru o taxă de francare de 18 bani plus o suprataxă de 10 bani. Ștampila de „40 BANI” reprezenta o valoare complementară și nu a corespuns

vreunui tarif nominal, dar avea și un rol propriu. Ștampila de „85 BANI” era folosită pentru scrisorile expediate din Spania, Franța, Algeria, Anglia, Irlanda, Italia, Portugalia, Rusia, Suedia, Norvegia și Statele Unite ale Americii, care la sosire primeau taxe porto în valoare de 85 de bani. Ștampilele prezentate în Fig. 2 fac parte din punct de vedere al formei din Tipul II ([1], pag. 289), fiind dreptunghiulare cu colțurile rotunjite.

Celelalte trei ștampile trimise

șefului Oficiului Poștal Central sunt de o raritate relativă. Ștampila „AFFRANCHISSEMENT INSUFFISANT” este una bilinară, fără cadru și avea semnificația „francatură insuficientă”. Se aplica, în perioada 30 noiembrie 1869 - 22 aprilie 1875, pe scrisori parțial francate din sistemul poștal intern, dar și extern. Sigiliul P.D. - „plătit până la destinație” - a fost folosit tot de la 1 aprilie 1869, odată cu aplicarea Convenției de la Bruxelles. P.P. - „plătit parțial” - se aplica pe scrisori care erau francate numai pentru o parte a distanței care trebuia parcursă până la destinatar. Din adresă nu reiese niciun amănunt despre aceste trei ștampile, ba mai mult, este chiar ciudat cum de nu au fost aplicate amprente lor asemenea celor de „Taxa de plată”. Pe adresă s-au făcut o serie de adnotări privind trecerea obiectelor în inventar, dar și mențiunea „un paquet”.

Domnule Șef,

Vi se trimite pe lângă această următoarele sigilii necesare la serviciul poștal internațional:

1 sigiliu P.P.

1 sigiliu P.D.

1 sigiliu af franchissement insuffisant

1 sigiliu cu inscripția stației

3 cutii de tinichie completă

3 zilnice.

Primindu-le le veți trece în inventar înaintând Direcției Guytanțele în regulă.

*Director General - Sociu
Șeful Serviciului - Anghel*

Așa cum se constată în [4] există numeroase falsuri la ștampilele „Taxa de plată”. Publicarea acestor documente [3] face lumină privind o parte din aceste ștampile, chiar dacă acest lucru este indicat altfel în [1] și [4].

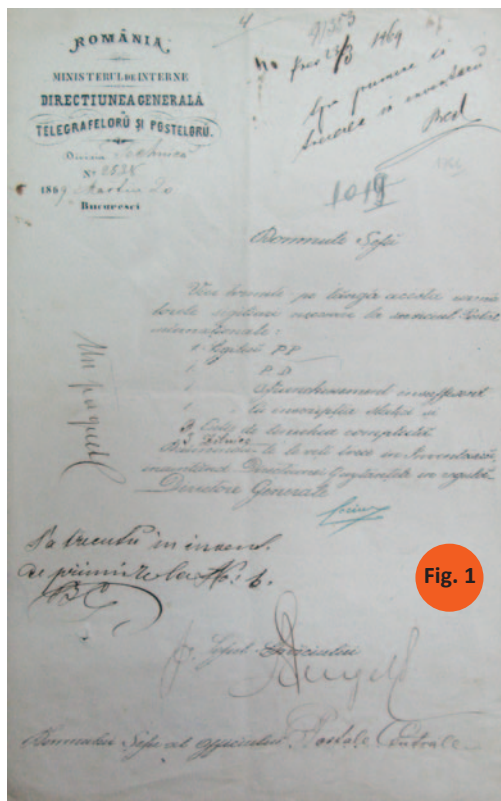

Fig. 1

László KÁLLAI, născut la 20 octombrie 1967 în Oradea, licențiat al Institutului Superior de Jurnalism din Székesfehérvár - Ungaria. Preocupări filatelice: filatelie tematică și istoria filateliei.

Contact: laszlo_kallai@yahoo.com

Postage due cachets

László KÁLLAI

Postage due cachets indicated the amount which had to be cached from the addressee at the receipt of the unstamped or partially stamped postal dispatch [1], [2]. This type of cachets were introduced in the postal use beginning with April 1st, 1869, following a decision of the General Direction of the Telegraphs and Posts (DGTP) of the Ministry of the Interior, as a result of the subscription to the Convention of the postal system from Brussels by the Unites Principalities. Immediately after the issuance of this decision, the Technical Division of DGTP the production of these cachets began, and at the end of March they were distributed to the post offices from all over the territory of the country. In the Fig. 1 ([3], quote 17) we show you the Address of the Technical Division no. 2538 of March 20th, 1869 informing the chief of the Central Post Office that a parcel will be sent with the necessary cachets for the international postal service. In an appendix (Fig. 2 - [3], quote 17 bis) the chief of the Central Office receives also the prints of these cachets for the values of 25, 28, 40 and 85 Bani, having the dimensions of 28,5 mm x 8,7 mm.

The cachet of „25 BANI” was used for surface letters arrived in Romania from the neighboring regions, as Banat, Transylvania or Bukovina. The „28 BANI” was used for a franking tax of 18 Bani plus overtax of 10 Bani. The ca-

chet of „40 BANI” represented a supplementary value and did not have to answer to any nominal postal charge, but had also its own role. The cachet of „85 BANI” was used for the letters sent from Spain, France, Algeria, Great Britain, Ireland, Italy, Portugal, Russia, Sweden, Norway and United States of America which received at arrival the „porto” tax of 85 bani. The cachets shown in Fig. 2 are included in Type II ([1], page 289) from the point of view of their shape, being rectangular and with rounded corners.

The other three cachets sent to the chief of the Central Post Office are relatively rare. The cachet „AFFRANCHISSEMENT INSUFFISANT” is double lined, without framework, marked as „insufficient franking”. It was applied between November 30th, 1869 and April 22nd, 1875, on letters partially franked from the domestic postal system, but also for abroad. The seal P.D. - „paid until the destination” - was used also from April 1st, 1869 at the same time with the implementation of the Convention from Brussels. P.P. - „partially paid” - was applied only on letters franked for a part of the distance to the addressee. No detail comes out about these three cachets from the official address; moreover their prints were not applied as

Fig. 2

for those postage due cachets. A series of annotations were made on the address regarding the listing of the inventory items and also the mention „one package”.

*In attn. of the Chief,
You receive, beside this, the following seals necessary to the international postal service:*

- 1 P.P. seal
- 1 P.D. seal
- 1 „afranchissement insuffisant” seal
- 1 seal with the station name
- 3 cans
- 3 daily

At the reception you will include it in the inventory forwarding to the Direction the worthy receipts.

*General Manager - Sociu
Service Chief - Anghel*

As we can see in [4] there are many forgeries of these postage due cachets. The issuance of these documents [3] clarifies the situation regarding part of these cachets, even if this thing is considered otherwise in [1] and [4].

Bibliografie/Bibliography:

- [1] DRAGOMIR, Kiriac - Ștampilografie poștală (România 1822-1910), Târgu Mureș 1990, 398 pag.
- [2] DĂNESCU, Marcel - Filatelie de A la Z, Ed. Sport-turism, București 1987, 421 pag.
- [3] Arhivele Naționale ale României, Fondul „Poșta română 1825-1888”, 2126 - cap. IX, cota 17 și 17 bis
- [4] SASSOWER, Gabriel - Ștampilele românești pentru taxa de plată și falsurile lor/Romanian postage due markings and their forgeries, Studii Filatelice Brașovene/Brasovian Philatelic Studies, 5/2007, 3-14; The London Philatelist, 1354 (vol. 116), mai 2007.

László KÁLLAI, born on October 20, 1967 in Oradea, Romania, graduated of Higher Institute of Journalism in Székesfehérvár, Hungary. Working in philately: thematic and history of philately.
Contact: laszlo_kallai@yahoo.com

Poșta Română în Transnistria, 1941-1944 (IV)

Ing. Călin MARINESCU

8. Cenzura corespondenței poștale

Birourile române de cenzură poștală erau organizate pe plan local de divizii, garnizoane, prefecturi, etc. De la înființarea sa, la 6 februarie 1942, un rol important în acest domeniu l-a avut Comandamentul Etapelor de Est în unire cu autoritățile civile.

Birourile române de cenzură poștală din Transnistria erau subordonate Marelui Stat Major român. Nu s-a putut stabili dacă subordonarea avea loc direct sau prin intermediul unui organ specializat de legătură.

Cenzura corespondenței poștale se executa după „Instrucțiuni pentru cenzurarea corespondenței interne și externe a Transnistriei” (Extras din Instrucțiunile Marelui Stat Major nr. 225.200 din 20 X 1942, valabile de la 15 dec. 1942).

Deși serviciul poștal român a fost deschis în Transnistria pe 3 septembrie 1941, fiind înființate unele oficii PTT române, nu s-a putut stabili cu exactitate dacă până la sfârșitul anului 1941 au fost înființate și alte birouri române de cenzură poștală în afară de Tiraspol și Balta.

Într-o primă etapă birourile române de cenzură poștală au fost înființate în razele de acțiune ale diviziilor române staționate în Transnistria și cu personal militar al acestor divizii, astfel:

- în raza de acțiune a Diviziei 1 Pază: Iampol, Moghilev (sau Moghilău), Rîbnița, Tulcin, Smerinca, Birzula și Tamașpol (sau Tomașpol),...

- în raza de acțiune a Diviziei 2 Pază: Berezovca, Oceacov,...

- în raza de acțiune a Diviziei 3 Pază: Ananiev, Balta, Dubăsari, Golta, Tiraspol,...

- în raza de acțiune a Diviziei 1 Fortificații: Ovidiopol,...

Birourile de cenzură a corespondenței Berezovca și Oceacov au fost înființate în conformitate

Fig. 8: Carte poștală cenzurată expedită din Moghilău la Baia de Fier - Județul Gorj, pe 9 feb. 1944, francată cu mărci poștale transnistrene de 3 lei (Colecția Em. Săvoiu).

Fig. 8: Censored postcard sent from Moghilău to Baia de Fier - Gorj District, on February 9th, 1944, franked by Transnistrian postage stamps of 3 lei (Em. Săvoiu collection).

cu ordinul nr. 25.756 din 19 mai 1942 al Direcției PTT de pe lângă Guvernământul Transnistriei.

În *Tabelul nr. 5* sunt prezentate Birourile române de cenzură poștală care au fost înființate în Transnistria și perioadele lor de funcționare. Pentru mai multe birouri de cenzură poștală au fost prezentate intervale mai mari în care se află datele de înființare și desființare ale lor, întrucât nu au putut fi identificate cu precizie, datorită lipsei informațiilor din Arhivele Militare.

Nu este exclus să mai fi existat și alte birouri române de cenzură poștală în afara celor menționate în *Tabelul nr. 5* (Crivoi-Ozero, Niceanoe, etc...).

În a doua jumătate a anului 1942, funcționarea birourilor de cenzură poștală s-a bazat pe ordinul 25.756/1942 privitor la norme generale de cenzură a corespondenței.

O problemă importantă cu care s-a confruntat Direcția PTT a Transnistriei și Marele Stat Major Român a fost transportul clandes-

tin de corespondență necenzurată prin persoane particulare.

Prin ordinul nr. 223.879 din 18 noiembrie 1942 s-a interzis militarilor de orice grad care plecau sau veneau de pe front să ducă sau să aducă de ei scrisori particulare necenzurate. Acest ordin nu a fost însă respectat și transporturile clandestine de corespondență au continuat.

Printr-un nou ordin, la sfârșitul lunii decembrie 1942, s-au stabilit locurile unde urma să se facă controlul militarilor care veneau sau plecau în, sau din Transnistria, dacă au sau nu asupra lor corespondență clandestină necenzurată. Acestea erau: 1. Postul de control Tighina, 2. Podul Mareșal Antonescu, 3. Aeroportul Tiraspol, 4. Garnizoanele Moghilev, Dubăsari și Cetatea Albă.

Prin nota Marelui Stat Major nr. 227.432 din 18 nov. 1942 se constatau erori la cenzurarea corespondenței în Transnistria:

«1. Pe corespondența prezentată la oficiul poștal ▶▶▶

Fig. 9: Ziarul "Pribugskie Izvestia" expedit din Golta către București pe 18 iunie 1943 (colecția Em. Săvoiu).

Fig. 9: The "Pribugskie Izvestia" newspaper sent from Golta to Bucharest on June 18th, 1943 (Em. Săvoiu collection).

Tulcin se aplică atât ștampila oficiului civil cât și ștampila „Cenzurat - Oficiul Poștal Militar Nr. 122”. În acest mod se divulgă dislocarea oficiului poștal militar n.122.

2. Corespondența redactată în limbile rusă și ucraineană și care se schimbă între Transnistria și restul țării, urmează să fie cenzurată de către Serviciul Cenzurii Corespondenței Externe din București (ordinul nr. 220.930 din 23 sept. al M.St.M.).

Această dispozițiune a fost comunicată oficiilor poștale din Transnistria de către Direcția Generală PTT cu nr. 187.222/154.164/1942. Totuși, unele organe ale cenzurii din Transnistria au cenzurat și trimis la destinatar scrisori din această categorie».

La 15 decembrie 1942 au intrat în vigoare „Instrucțiuni pentru cenzurarea corespondenței interne și externe a Transnistriei”. Acestea erau un extras din „Instrucțiunile M.St.M. nr. 225.200 din 20 oct.1942”, completate cu unele dispoziții specifice activității cenzurii în Transnistria. Pe data de 24 ianuarie 1943 s-a dat un ordin ca în fiecare garnizoană să se înființeze câte un birou de cenzură poștală (acolo unde nu existau).

Limbile admise la redactarea corespondenței

La înființarea Direcției PTT a Transnistriei și implicit a Cenzurii Corespondenței Poștale, în toamna anului 1941 a fost admisă corespondența poștală redactată exclusiv în limba română. În luna octombrie 1942 s-a aprobat corespondența cu Țara în limbile rusă și ucraineană, iar în luna decembrie 1942 era deja admisă corespondența redactată în limbile: română, germană, rusă, ucraineană, italiană, franceză, spaniolă, ungară, croată și slovacă. Adresa trebuia însă scrisă obligatoriu cu litere latine.

Telegramele erau admise numai în limba română și în luna martie 1943.

Ștampilele de cenzură

La fel cu ștampilele birourilor de cenzură poștală internă și ștampilele aplicate la birourile române de cenzură poștală din Transnistria se pot clasifica astfel: I. Ștampilele destinate atestării cenzurării corespondenței.

Primele ștampile de atestare a cenzurii folosite la birourile de cenzură poștală din Transnistria au avut inscripția CENZURAT încadrată într-un dreptunghi. Aceste ștampile au fost folosite atât în anul 1941, cât și în anul 1942 până în jurul lunii iulie 1942 (în unele cazuri și mai târziu).

Ordinul circular poștal nr.

399/942 preciza:

«Ni se aduce la cunoștință că unele oficii (din România - n.a.) supun din nou la cenzură sau înapoiază la origine corespondențele poștale expediate din Transnistria, pentru motivul că acestea poartă numai ștampila „Cenzurat” și semnătura cenzorului, iar nu și numele județului și numărul cenzorului.

Deoarece birourile de cenzură poștală din Transnistria nu au ștampile speciale cu inscripția județului și numărul cenzorului...».

Din luna iulie 1942 s-au introdus și în Transnistria ștempluri asemănătoare celor folosite în România, având ca text: cuvântul „CENZURAT”, numele biroului de cenzură poștală și numărul cenzorului.

Asemenea ștampile au fost folosite până la desființarea cenzurii române în Transnistria.

II. Ștampile pentru corespondența interzisă a se cenzura.

Toate birourile de cenzură poștală de pe lângă oficiile PTT din reședințele de județe au fost dotate cu ștempluri dreptunghiulare cu textul „OPRIT A SE CENZURA”, fără numele biroului de cenzură. Probabil și celelalte birouri de cenzură poștală au fost dotate cu ștempluri asemănătoare.

9. În loc de concluzii

În urma ofensivelor armatelor

sovietice începute la sfârșitul lunii ianuarie și începutul lunii martie 1944, administrația română a fost nevoită să se retragă din Transnistria și birourile române de cenzură poștală au fost desființate. Nu s-au putut găsi datele exacte de desființare ale acestora, dar probabil desființarea a avut loc în cel puțin două etape în lunile februarie-martie 1944.

Mărcile și întregurile poștale emise de Poșta Română pentru Transnistria între anii 1941-1943 au fost incluse între mărcile poștale românești care au avut pute-re de circulație în România, atât de cataloagele mărcilor poștale românești, cât și de cele

internaționale, ceea ce este o mare greșeală întrucât, așa cum s-a arătat, aceste mărci și întreguri poștale nu au avut putere de circulație în România. Mai curios este faptul că, deși această greșeală a fost semnalată încă din anul 1990, ea nu a fost remediată până în prezent.

Informații detaliate despre ștampilele poștale aplicate la unitățile poștale din Transnistria pot fi urmărite în volumul cercetătorului Horst Scherrer („Transnistrien 1941-1944”, Germania, 2003), iar despre birourile de cenzură și activitatea acestora, cât și alte informații poștale în domeniu, pot fi urmărite în volu-

mul autorului („Cenzura poștală militară în România 1940-1946”, București, 2002). Unitățile poștale române din Transnistria și perioadele lor de funcționare pot fi urmărite detaliat în volumul autorului („Oficiile, agențiile și gările poștale în România 1850-1950”, București, 1999).

Ing.Călin MARINESCU, născut în anul 1955 la Dorohoi, licențiat al Institutului Politehnic din Iași, Facultatea de inginerie chimică. Preocupări filatelice: istorie poștală în legătură cu România.
Contact: romexim.star@b.astral.ro

**În toate cataloagele trebuie creat un nou capitol în care se vor face următoarele mențiuni:
„Poșta Română în Transnistria 1941-1944”**

Mărci poștale	Nr. cat.		
1941, 6 oct.	1 2 3	Duca Vodă, domnul Moldovei și hatmanul Ucrainei 6 lei maro 12 lei violet 24 lei albastru	Heliogravură, Filigran CC, Dant. 13½, 25 x 30 mm 25 x 30 mm 25 x 30 mm
1942, 16 oct.	4 5 6	Transnistria. Un an de la cucerire (Miron Costin) 6+44 lei sepia 12+38 lei violet 24+26 lei albastru	Heliogravură, Filigran CC, Dant. 13½, Tiraj 70.000 22 x 38 mm 22 x 38 mm 22 x 38 mm
1943, iulie	7 8 9 10	Duca Vodă, domnul Moldovei și hatmanul Ucrainei 3 lei portocaliu 6 lei maro 12 lei violet 24 lei albastru	Heliogravură, Filigran MM, Dant. 13½, 25 x 30 mm 25 x 30 mm 25 x 30 mm 25 x 30 mm
Mărci poștale neemise			
1943	I II III	Crucea Roșie - Duca Vodă, domnul Moldovei și hatmanul Ucrainei Bloc-Coliță 300 lei (4 x 6 lei) Bloc-Coliță 300 lei (4 x 12 lei) Bloc-Coliță 300 lei (4 x 24 lei)	Heliogravură, Nedant. 70 x 90 mm 70 x 90 mm 70 x 90 mm
Cărți poștale			
1942 1943	1 2	6 lei maro 12 lei albastru	146-152 x 106 mm (20 x 23,5 mm) 152 x 104 mm (17,5 x 21,5 mm)
Mandate poștale			
1942/43	1	9 lei roșu	148 x 105 mm (19,5 x 23,5 mm)

Romanian Post in Transnistria, 1941-1944 (IV)

Eng. Călin MARINESCU

8. The postal censorship

The Romanian offices for postal censorship were organized on local level by divisions, garrisons, prefectures, etc. Since its foundation, on February 6th, 1942, an important role in this field had the Headquarters of the East Stages together with the civil authorities.

The Romanian offices for postal censorship from Transnistria were subordinated to the Romanian Headquarters. It could not be established if the subordination was directly or through a connecting specialized organism.

The postal censorship was made following „The Instructions for internal and external postal censorship of Transnistria” (Excerpt from the Headquarters Instructions No. 225.200 of October 20th, 1942 in use since December 15th, 1942).

Even if the Romanian postal service was opened in Transnistria on September 3rd, 1941, being founded some Romanian post offices, it could not be precisely established if until the end of 1941 other Romanian offices for postal censorship were founded, except those from Tiraspol and Balta.

At first stage the Romanian offices for postal censorship were founded at the incidence of the Romanian divisions stood in Transnistria and with the staff of these divisions, as following:

- at the incidence of the 1st Division Safeguard: Iampol, Moghilev (or Moghilău), Rîbnița, Tulcin, Smerinca, Birzula and Tamașpol (or Tomașpol)...
- at the incidence of the 2nd Division Safeguard: Berezovca, Oceacov...
- at the incidence of the 3rd Division Safeguard: Ananiev, Balta, Dubăsari, Golta, Tiraspol...
- at the incidence of the 1st Division Fortifications: Ovidopol...

The offices for postal censorship Berezovca and Oceacov were

Fig. 3

Fig. 10: Scrisoare recomandată cenzurată, expediată de la Odesa la București pe 3 martie 1944 - dată foarte târzie (colecția Em. Săvoiu).

Fig. 10: Censored registered letter, sent from Odesa to Bucharest on March 3rd, 1944 - very late date (Em. Săvoiu collection).

founded following the Order no. 25.756 of May 19th, 1942 of the PTT Direction belonging to the Government of Transnistria.

In the Table no. 5 are included the Romanian offices of postal censorship founded in Transnistria and their operating period. For many offices of postal censorship there are shown longer periods, including the data of their foundation and closure, because it was not possible to make a precise identification.

It is not excluded that other Romanian offices for postal censorship have been existed besides those mentioned in the Table no. 5 (Crivoi-Ozero, Niceanoe, etc...).

In the second half of the year 1942 the operating period of the postal censorship offices was based on the Decree 25.756/942 regarding the general guidelines for the postal censorship.

An important problem for the PTT Direction of Transnistria ►►►

and the Romanian General Army Headquarters was the clandestine transport of the uncensored correspondence by private persons.

By the Decree no. 223.879 of November 18th, 1942 it was forbidden for the military men of all degrees, departing or coming from the front, to take or bring with them uncensored private letters. But this decree was not followed and the clandestine transport of the correspondence continued.

By a new decree, at the end of December 1942, were established the places where is made the control of the militaries who were going to come or to leave in, or from Transnistria, if they have or not to them clandestine uncensored correspondence. These were: 1. The check point Tighina, 2. The bridge „Marshal Antonescu”, 3. Tiraspol Airport, 4. Moghilev, Dubăsari and Cetatea Albă.

By the Note of the General Headquarters no. 227.432 of November 18th, 1942 some errors were ascertained to the postal censorship of the correspondence in Transnistria:

«1. On the correspondence handed over to the Tulcin post office is applied the civil post office cachet and also the cachet “Censorship - Military Post Office no. 122”. By this way the dislocation of the military post office no. 122 is blabbed.

2. The correspondence written in Russian and Ukrainian language and which is changed between Transnistria and the other regions of the country is going to be censored by the Censorship Office of the External Correspondence from Bucharest (The Decree no. 220.930 of September 23rd of M.St.M.).

This order was communicated to the post offices from Transnistria by the PTT General Direction under the number 187.222/154.164/1942. But some organisms of the censorship from Transnistria censored and sent to the addressees some letters belonging to this category».

On December 15th, 1942 the

Tabel nr. 5/Tabel no. 5

<i>Nr. crt.</i>	<i>Biroul de cenzură poștală Postal censorship office</i>	<i>Perioada de funcționare Operating period</i>
1.	ANANIEV	...1941/nov. 1942 - mar. 1944 1941/Nov. 1942 - Mar. 1944
2.	BALTA	sept./oct. 1941 - mar. 1944 Sept./Oct. 1941 - Mar. 1944
3.	BEREZOVCA	19 mai/iun. 1942 - mar. 1944 May 19 / June 1942 - Mar. 1944
4.	BIRZULA	...dec. 1941 - mar. 1944 Dec. 1941 - Mar. 1944
5.	DUBĂSARI	...1941/...oct. 1942 - mar. 1944 1941/Oct. 1942 - Mar. 1944
6.	GOLTA	...1941/iul. 1942 - feb./mar. 1944 1941/July - Feb./Mar. 1944
7.	GRIGORIOPOL	...1941/dec. 1942 - mar. 1944 1941/Dec. 1942 - Mar. 1944
8.	IAMPOL	...1941/iun. 1942 - mar. 1944 1941/June 1942 - Mar. 1944
9.	MOGHILEV	...dec. 1941 - mar. 1944 Dec. 1941 - Mar. 1944
10.	OCEACOV	19 mai/iun. 1942 - mar. 1944 May 19/June 1942 - Mar. 1944
11.	ODESA	22 oct. 1941-mar. 1944 Oct. 22, 1941 - Mar. 1944
11A	ODESA II GARĂ	feb. 1943 - mar. 1944 Feb. 1943 - Mar. 1944
12.	OVIDIOPOL	...1941/dec. 1942 - mar. 1944 1941/Dec. 1942 - Mar. 1944
13.	RÎBNIȚA	...1941/dec. 1942 - mar. 1944 1941/Dec. 1942 - Mar. 1944
14.	RAZDELNAIA	feb. 1943 - mar. 1944 Feb. 1943 - Mar. 1944
15.	SMERINCA	feb. 1943-feb./mar. 1944 Feb. 1943 - Feb./Mar. 1944
16.	TAMAȘPOL	...ian. 1943... Jan. 1943
17.	TIRASPOL	sept./oct. 1941 - mar. 1944 Sept./Oct. 1941 - Mar. 1944
18.	TULCIN	...1941/iun. 1942 - feb./mar. 1944 1941/June 1942 - Feb./Mar. 1944
19.	VAPNIARCA	feb. 1943-feb./mar. 1944 Feb. 1943 - Feb./Mar. 1944
20.	VARVAROVCA	feb. 1943 - feb./mar. 1944 Feb. 1943 - Feb./Mar. 1944

„Instructions for the postal censorship of the internal and external correspondence of Transnistria” were entered forcibly. These ones were excerpt from „The Instructions of the M.St.M. no. 225.200 of October 20th, 1942, completed

with some specific orders of the censorship in Transnistria.

On January 24th, 1943 it was stipulated by an order the foundation, in every garrison, of a postal censorship office (where these did not exist).

In all the catalogues must be introduced a new chapter where the following mentions will be done:
„The Romanian Post in Transnistria, 1941-1944”

Postage stamps	Cat. no.		
Oct. 6 th , 1941	1 2 3	Duca Voda, the ruler of Moldavia and the hetman of Ukraine 6 lei brown 12 lei violet 24 lei blue	Photogravure, Watermark CC, Perf. 13½, 25 x 30 mm 25 x 30 mm 25 x 30 mm
Oct. 16 th , 1942	4 5 6	Transnistria. One year since the conquering (Miron Costin) 6+44 lei sepia 12+38 lei violet 24+26 lei blue	Photogravure, Watermark CC, Perf. 13½, Run printing 70.000 22 x 38 mm 22 x 38 mm 22 x 38 mm
July, 1943	7 8 9 10	Duca Voda, the ruler of Moldavia and the hetman of Ukraine 3 lei orange 6 lei brown 12 lei violet 24 lei blue	Photogravure, Watermark MM, Perf. 13½, 25 x 30 mm 25 x 30 mm 25 x 30 mm 25 x 30 mm
Unissued stamps			
1943	I II III	Red Cross - Duca Voda, the ruler of Moldavia and the hetman of Ukraine Block - souvenir sheet 300 lei (4 x 6 lei) Block - souvenir sheet 300 lei (4 x 12 lei) Block - souvenir sheet 300 lei (4 x 24 lei)	Heliogravură, Nedant. 70 x 90 mm 70 x 90 mm 70 x 90 mm
Post cards			
1942	1	6 lei brown	146-152 x 106 mm (20 x 23,5 mm)
1943	2	12 lei blue	152 x 104 mm (17,5 x 21,5 mm)
Postal payment order			
1942/43	1	9 lei red	148 x 105 mm (19,5 x 23,5 mm)

The languages accepted for the letters editing. At the foundation of the PTT Direction of Transnistria and implicitly of the Censorship of the Postal Correspondence, in the autumn of 1941 was accepted the postal correspondence edited exclusively in Romanian language. In October 1942 it was accepted the correspondence with the Country (Romania) in Russian and Ukrainian languages and in December 1942 was already accepted the correspondence edited in: Romanian, German, Russian, Ukrainian, Italian, French, Spanish, Hungarian, Croatian and Slovakian languages. The address had to be compulsory written with Latin

characters.

The telegrams, also in March 1943, were accepted only in Romanian language.

Censorship cancellations. As the cancellations of the post offices for the internal censorship, the cancellations of the Romanian post offices for censorship from Transnistria could be classified as follows:

1. The cancellations designed to attest the censorship of the correspondence.

The first cancellation attesting the censorship used at the postal censorship offices from Transnistria had the inscription CENZURAT framed in a rectangle. These cancellations were used in 1941 and

also in 1942 until July (in some cases even lately).

The circular postal order no. 399/942 stipulated:

„We are informed that some offices (from Romania - author's note) submitted again to the censorship or send back to the sender the correspondence sent from Transnistria because this one bears only the cancellation «Censored» and the censor's signature, and not the name of the district and the number of the censor.

Because the postal censorship offices from Transnistria do not have special cachets with the inscription of the district and the number of the

censor..."

Since July 1942 were introduced in Transnistria similar cachets like those used in Romania, having as text the words „CENZURAT” (CENSORED), the name of the postal censorship office and the name of the censor.

Such cancellations were used until the abolishment of the Romanian censorship in Transnistria. *II. Cachets for the correspondence forbidden to the censorship.*

All the offices for postal censorship belonging to the PTT offices from the district capitals were tooled with rectangular cachets with the text „OPRIT A SE CENZURA” (FORBIDDEN TO BE CENSORED) without the name of the censorship office. Probably the other postal censorship offices were tooled also with such cachets.

9. Instead of conclusions

After the offensives of the Soviet armies began at the end of

January and the beginning of March 1944, the Romanian administration was obliged to retreat from Transnistria and the Romanian offices for postal censorship were put out of service. It was not possible to find the data of their abolishment, but probably the abolishment was made in two stages during February-March 1944.

The stamps and the postal stationeries issued by the Romanian Post Office for Transnistria between 1941-1943 were included among the Romanian postage stamps having postal validity inside Romania by the Romanian stamps catalogues and also by the international ones, which is a great mistake because, as it was shown, this stamps and postal stationeries had not postal validity inside Romania. More curious is the fact that even this mistake was pointed out since 1990, it was

not righted until nowadays.

Detailed information about the postmarks applied at the post offices from Transnistria can be found in the book of the researcher Horst Scherrer („Transnistrien 1941-1944”, Germany, 2003), and about the censorship offices, their activity and other specific postal information can be found in the author's book („Postal military censorship in Romania 1940-1946”, Bucharest, 2002). The Romanian post offices from Transnistria and their operating periods can be found in the author's book („The post offices, agencies and railway stations from Romania 1850-1950”, Bucharest, 1999).

Eng. Călin MARINESCU, is native of Dorohoi, Romania, and received his education in engineering. Working in philately: postal history in connection with Romania. Contact: romexim.star@b.astral.ro

Bibliografie selectivă/Selective bibliography

[1] România în anii celui de-al Doilea Război Mondial, Editura Militară, București, 1989

[2] I. Milat, Transnistria, Un an de la căderea Odesei, 16 oct. 1941-16 oct. 1942, București, 1942

[3] Buletinul P.T.T., București, 1941-1944

[4] Vasile Netea, Transnistria, București, 1943

[5] Paul St. Iliin, Transnistria și Ucraina, București 1941

[6] Revista Societății Filatelice Române, București, 1941-1944

[7] Chris Trevers, Transnistria -

some notes on the cancellations and markings used under the Romanian administration, The NSW Philatelist, nr. 2/1981

[8] Chris Trevers, Further information on the Romanian administration of Transnistria in WWII, The NSW Philatelist, nr. 3/1989

[9] Călin Marinescu, Poșta română în Transnistria, Filatelica, nr. 11-12/1990

[10] Călin Marinescu, The Romanian Postal Service in Transnistria 1941-1944, The NSW Philatelist, nr. 4/1992, The Roma-

nian Postal History Bulletin, nr. 1/1993

[11] Dan Grecu, Ovidiu Reu, Transnistrian Date Cancellations and Censor Markings 1941-1944, The Romanian Postal History Bulletin, nr. 1, 2/1995

[12] Călin Marinescu, Cenzura poștală militară în România 1940-1946, București, 2002

[13] Călin Marinescu, Oficiile, agențiile și garile poștale în România 1850-1950, București, 1999

[14] Horst Scherrer, Transnistrien 1941-1944, Germania, 2003

► pe scurt ► pe scurt ► pe scurt ► pe scurt ► pe scurt ► pe scurt ►

Romfilatelica la târgul Print&Sign 2009 desfășurat în perioada 30 septembrie - 3 octombrie 2009. Romfilatelica a participat la concurs prin înscrierea la două secțiuni din cele opt, iar lucrările câștigătoare au fost: la secțiunea CARTE LEGATĂ - locul 1 cu lucrarea *Simțurile în Pictură* și locul 2 cu lucrarea *Catalog - 150 de ani de la apariția primelor*

mărci românești; la secțiunea TIPĂRITURĂ DE ÎNALTĂ SECURITATE - locul 2 pentru emisiunea de mărci poștale *EFIRO 2008* și locul 3 pentru emisiunea de mărci poștale *Sprijin pentru nevăzători*. Rezultatele obținute onorează Romfilatelica și în același timp impun un standard de calitate pentru viitoarele proiecte și lucrări.

(Valentin Grădescu)

Dan N. DOBRESCU, AEP

Dan N. DOBRESCU, AEP

Era electronică pe care o trăim este marcată de poșta electronică, domeniu care tinde din ce în ce mai mult să înlocuiască maniera de a comunica prin trimiteri poștale pe care le utilizăm de câteva sute de ani.

Poșta electronică (*e-mail* sau *electronic mail*) se referă la transmiterea sau primirea de mesaje prin intermediul unor sisteme de comunicație electronice. Poșta electronică permite un schimb *asincron* de mesaje (texte și/sau imagini grafice și/sau sunete în format binar) între două sau mai multe persoane conectate la *Internet*. Aceasta semnifică faptul că doi corespondenți nu trebuie să fie prezenți simultan pentru a comunica. Prin opoziție, telefonul este un mijloc de comunicare *sincron*.

Fiecare utilizator dispune de o cutie poștală și de o adresă electronică sub forma **dnd@companie.is**, unde **dnd** este numele de utilizator, iar **companie.is** este numele domeniului, din care **is** este *suffix-ul Internet* pentru țară.

Poșta electronică este una din cele mai intensive aplicații utilizate pe *Internet* (Fig. 1- Sc #961). Se pot deasemenea purta conversații *live* cu alți utilizatori, folosind IRC (*Internet Relay Chat*) - Fig. 2 (Sc #1066). Pentru mulți utilizatori de *Internet*, în cazul mesajelor scurte, poșta electronică înlocuiește Serviciul poștal (Fig. 3 - Sc #4202).

1. Istoria simbolului @

Giorgio Stabile, profesor la Universitatea din Roma, a descoperit

simbolul @ într-o scrisoare a unui negustor venețian, datând din secolul XVI (Fig. 4). După Prof. Stabile, simbolul @ nu avea semnificația de astăzi, dar corespundea unei unități de măsură din epocă, *amfora*.

Britanicii și comercianții americani ai secolului XIX au utilizat acest simbol pentru a indica prețul. Contabilii, printre primii utilizatori ai mașinii de scris, au cerut ca acest semn să fie inclus în claviatura mașinii. O jumătate de secol mai târziu, centrele de calcul, pentru a utiliza forța de muncă formată în birouri, au utilizat claviatura mașinii de scris în scopul comunicării cu calculatoarele. Dar, în acest context, semnul și-a pierdut sensul. Mult timp, semnul a fost utilizat ca unul care vrea în mod sigur să nu spună nimic. La începutul anilor 1980, în limbajul de programare *Basic*, @ a fost utilizat ca primul caracter al unei funcții (de exemplu, @somme).

2. Istoria poștei electronice

Istoria începe în anul 1969, când la agenția guvernamentală americană **Advanced Research Projects Agency** - ARPA este concepută prima rețea de patru calculatoare, cunoscută sub numele de ARPANet, prima versiune embrionică a Internet-ului (Fig. 5).

În martie 1972, Ray Tomlinson, inginer la societatea BBN, care se afla sub contract cu guvernul american pentru proiectul ARPANet, a pus la punct două programe (SNDMSG și CPYNET) care i-au permis să transmită primul *e-mail* din istorie.

Fig. 1 El căuta un caracter pentru a separa numele emitențului de cel al organismului care trebuia să fie gazda calculatorului său. Cum nu putea să găsească un nume de familie, privind claviatura a ales simbolul @, care avea un dublu avantaj pentru că semnifică *at* și era foarte improbabil să se găsească într-un nume.

Fig. 2

Prima adresă electronică din istorie a fost tomlinson@bbn-tenexa, unde [bbn](#) indica numele societății BBN la care lucra autorul, iar [tenexa](#) indica sistemul de operare utilizat, *Tenex*.

3. Cum se pronunță @?

În diverse limbi, semnul @ se pronunță după cum urmează:

- a. engleză - *at* ;
b. portugheză și spaniolă - *arroba* (din arabă *ar-roub*), veche unitate spaniolă și portugheză pentru capacitate și greutate;
c. franceză - *ar(r)obe* (*a* minusculă înconjurat de *rond*) sau *arobase* sau *a commercial*; în decembrie 2002, Comisia generală de terminologie și neologisme a *Delegației generale a limbii franceze* a decretat că @ se va pronunța *arrobe*;
d. italiană - *chiocciola* (melc);
e. suedeză și olandeză - *apesttaart* (coadă);
f. ivrit (Israel) - *shtrudel*;
g. germană - *Klammeraffe* (coadă);
h. daneză - *snabel a* (*a* ►►►)

Fig. 1

cu trompă de elefant);

i. maghiară - *kukac* (vierme);

j. română - coadă de maimuță.

Toate acestea ne permit să înovăm în filatelia tematică, ilustrând cu piese cum ar fi:

a. Scrisoare prefilatică din 1812 (Fig. 6), unde întâlnim expresia „at”;

b. Fragment de scrisoare oblitterată în localitatea spaniolă ARROBA (Fig. 7);

c. Mărci poștale, începând cu anul 2006, din Monaco, Maroc, Franța sau Noua Caledonie, pe care, în partea inferioară a acestora, se întâlnește simbolul @ înscris în numele Phil@poste (Fig. 8).

4. Scrisori electronice

Noile tehnologii privind comunicațiile sunt accesibile și în domeniul serviciilor poștale, con-

Fig. 3

tribuind la trimiterea de scrisori direct de la domiciliu, utilizând PC-ul. Astfel, scrisorile sunt expediate electronic la un centru centralizat de tipărire, fiind apoi expediate prin mijloacele clasice (snail-mail).

În acest caz sunt cunoscute și accesibile o serie de servicii, precum:

a. POSTEL, serviciu public al poștei italiene, inaugurat la data de 18 aprilie 1988, accesibil utilizând adresa <http://www.inter-posta.com> [4];

b. E-COM, serviciu poștal al poștei americane, lansat în anul 1985 [6];

c. Electronic Post, scrisoare transferată electronic la Poșta Regală a Marii Britanii, serviciu lansat în 1995 [6];

d. Un serviciu similar a fost introdus în Republica Populară Chineză în anul 2001 (Fig. 9) [6].

5. Concluzii

Începând cu anul 1985, când în Australia se emite primul timbru poștal cu acest subiect (Fig. 1), și până în zilele noastre au fost puse în circulație, în întreaga lume, peste 80 de timbre dedicate poștei electronice.

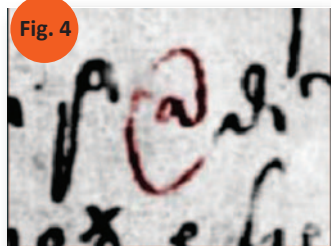

Fig. 4

Dan N. DOBRESCU, născut la 22 martie 1943, București, România, licențiat al Facultății de Matematică - Mecanică București (1965). Preocupări filatelice: România clasice litografiate (1865-1872), oblitterări DAGUIN în România (1890-1909), oblitterări BUCUREȘCI/BUCUREȘTI (1872-1910), filatelie tematică, astrofilatelie. Contact:

dndobrescu_dannd@yahoo.com

Fig. 5

Bibliografie/Bibliography:

- [1] DIBERDER, Alin - Histoire d'ar(r)obe (@), l'abécédaire du cyber, Bulletin Association Philatélique du Pays d'Aix (A.P.P.A.), no. 34, décembre 2007, website address: <http://appa.aix.free.fr/bulletin/pages/34.html#arobe>
- [2] CURA, J. - Filatelia e Informatica, website address: <http://jcura.selos-postais.com/informatica/index.html>
- [3] DOBRESCU, Dan N. - Manualul expozantului tematician/The handbook of the thematic exhibitor, AXA 2008, 88 pag.
- [4] DOBRESCU, Dan N. - The story of the computer, website address <http://www.japhila.cz/hof/0228/index0228a.htm>

- [5] VEGTER, Wobbe - Cyber Philately, website address <http://wvegter.hivemind.net>
- [6] VANDENHAUTE, Johann - From abacus to laptop, website address <http://www.vandenhautte.net/FromAbacus-ToLaptop>
- [7] x x x - Une histoire de l'e-mail, website address <http://www.arobase.org/culture/histoire.htm>
- [8] DIBERDER, Alain - L'abécédaire du cyber, La Découverte, 2000
- [9] DUFOUR, Arnaud - Internet, Que sais - je?, Presses Universitaires de France, 1998, 128 pag.

The @ symbol of the electronic era under all forms

Dan N. DOBRESCU, AEP

The electronic era we are living, marked by the electronic mail, replacing more and more the communication ways of the postal dispatches we have been using from centuries.

The electronic mail (*e-mail*) is referring to the sending or receiving messages by electronic communications systems. The electronic mail allows a *non-synchronous* exchange of messages (texts or/and sounds in binary format) between two or more persons connected to Internet. This means that two correspondents don't need to be simultaneously present in order to communicate. By opposite, the telephone is a *synchronous* communication mean.

Each user has a mail box and an electronic address, like dnd@companie.is, where [dnd](#) is the user name and [companie.is](#) is the domain name, [is](#) being the *Internet* suffix for the country.

The electronic mail is one of the most intensive applications used on the *Internet* (Fig. 1 - Sc #961). It's also possible to have live conversations with other users, using IRC (*Internet Relay Chat*) - Fig. 2 (Sc #1066). For many *Internet* users, for short messages, the electronic mail replaces the Postal Service (Fig. 3 - Sc #4202).

1. The history of @ symbol

Giorgio Stabile, professor of the University of Rome, discovered the @ symbol in a letter of a Venetian trader from the 16th century (Fig. 4). In professor Stabile's opinion, the @ symbol didn't have the meaning of today, but it corresponded to the unit of measure of the epoch, *amphora*.

The British and the American traders of the 19th century used this symbol to indicate the price. The accountants, among the first users of the typing machine, asked this sign to be included in the machine keyboard. Half a century later, the computing centers,

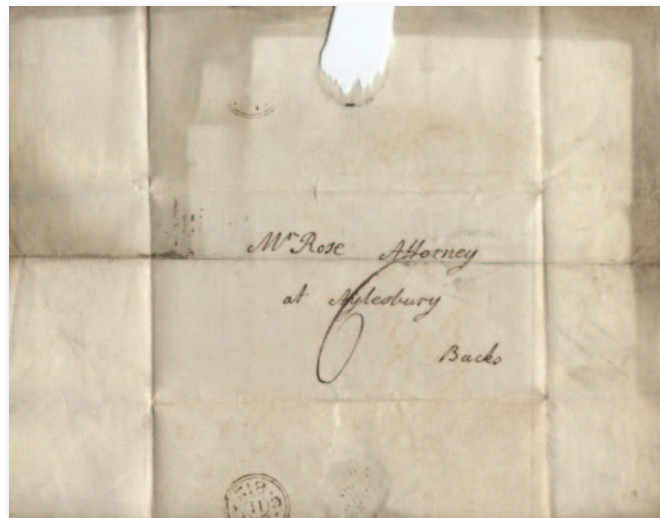

Fig. 6 - Scrisoare expediată la Aylesbury, ștampilă roșie datată June 11, 1812

Fig. 6 - Folded letter to Aylesbury, manuscript „6”.
b/s red cds June 11, 1812

for using the labor force formed in the offices, used the machine keyboard for communicating with the computers. But in this context the sign loses its meaning. More, the sign was used as one which certainly does not want to say anything. At the beginning of 1980, in the *Basic* programming language @ was used as the first letter of a function (e.g. @somme).

2. The history of electronic mail

The history begins in 1969 when at the American governmental agency *Advanced Research Projects Agency* - ARPA the first network of four computers is conceived, also known as ARPANet, the first germinal version of the *Internet* (Fig. 5).

On March 1972, Ray Tomlinson, engineer at the BBN Society, who had a contract with the American government for ARPANet project, concluded two programs (SNDMSG and CPYNET) which allowed him to send the

first e-mail of the history. He was looking for a letter to separate the sender's name from that of the organism which hosted his computer. Because he could not find a family name regarding the keyboard he choose the @ symbol, which had double advantage because it means at and it was almost improbable to find it into a name.

The first electronic address in history was tomlinson@bbn-tenexa, [bbn](#) indicating the BBN company name where the author was working, and [tenexa](#) the applied operating system, *Tenex*.

3. How @ is pronounced?

In different languages, the @ sign is pronounced as follows:

- a. English - at;
- b. Portuguese and Spanish - *arroba* (from Arabian *ar-roub*), an old Spanish and Portuguese unit for containment and weight ;
- c. French - *ar(r)obe* (a *minus-cule* surrounded by *ron*) ▶▶▶

or *arobase* or a *commercial*; in December 2002 the General Commission for Terminology and Neologisms of the *General Delegation of the French Language* decided that @ will be pronounced *arrobe*;

d. Italian - *chiocciola* (snail);
e. Swedish and Dutch - *apes-taart* (tail);

f. Hebrew (Israel) - *shtrudel*;
g. German - *Klammeraffe* (tail);

h. Danish - *snabel a* (a with elephant proboscis);

i. Hungarian - *kukac* (grub);

j. Romanian - monkey tail.

All these give us the possibility to innovate in thematic philately field, illustrating with items such as:

a. Prephilatelic letter of 1812 (Fig.6), where there is the expression „at”;

b. Fragment of a cancelled letter from the Spanish locality ARROBA, (Fig. 7);

c. Postage stamps, beginning with 2006, from Monaco,

Fig. 8

Morocco, France or New Caledonia, bearing in the bottom side the symbol @ in the name Phil@poste (Fig. 8).

4. Electronic mail

The new technologies regarding the communications are available to the post services field, contributing to the direct dispatch of a letter to the domicile, using a PC. This way the letters are electronically sent to a summarizer printing center, being ulterior sent by classical means (*snail-mail*).

In this case a series of services are known and available, such as:

a. POSTEL, public service of the Italian Post, inaugurated on April 18th 1988, accessible using the address <http://www.interposta.com> [4];

b. E-COM, public service of the American Post, launched in 1985 [6];

c. Electronic Post, letter electronically transferred to the Royal Post of the Great Britain, service

Fig. 7

launched in 1995 [6];

d. A similar service was launched in the People's Republic of China in 2001 (Fig. 9) [6].

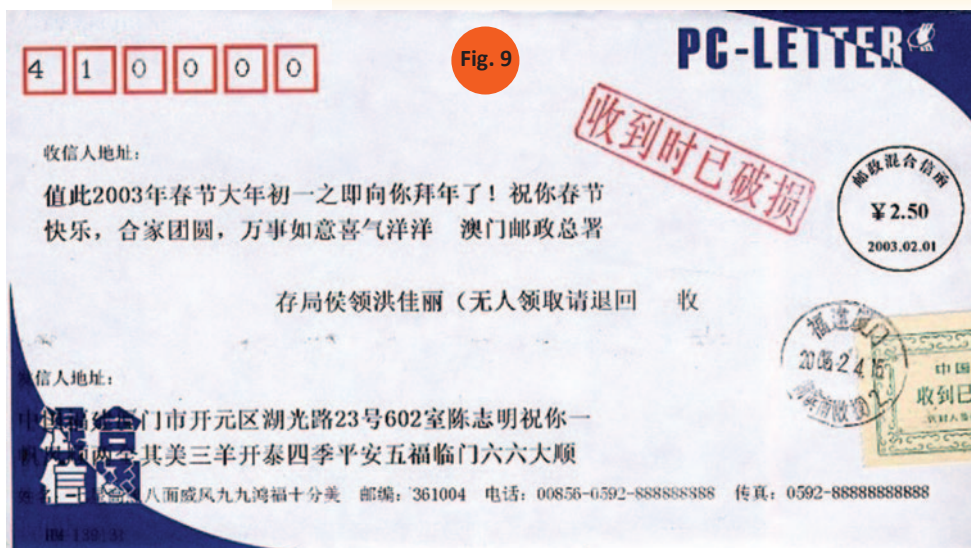
5. Conclusions

Beginning with 1985, when in Australia is issued the first postage stamp with this subject (Fig. 1) until nowadays, were put into circulation in the entire world, over 80 stamps dedicated to the electronic mail.

Dan N. DOBRESCU, born on March 22, 1943 in Bucharest, Romania, graduated of Bucharest Faculty of Mathematics and Mechanics (1965). Specialties: Classic stamps of Romania, DAGUIN cancellations in Romania, thematic and astrophilately.

Contact: dndobrescu_dannd@yahoo.com

Fig. 9

EMISIUNILE ANULUI 2009

Grupaj: dr. Ioan DANILIUC

1847 ZIUA INTERNAȚIONALĂ A NONVIOLENȚEI INTERNATIONAL DAY OF NON-VIOLENCE

Data punerii în circulație: 06.10.2009.

Dimensiuni: 72x33mm.

Machetator: Victor TELIBAȘA.

Prezentare:

- **minicoli** cu zece **mărci** identice în care rândul trei este poziționat tête-bêche;

- **minicoli** cu șase **mărci** identice și margini ilustrate.

Tipărit offset, la patru culori pe hârtie cromo-gumată (Anglia).

Un **FDC** echipat cu marca, numerotat și obliterat cu ștampila P.Z.

Tiraj total de 355 bucăți.

Date of issue: 06.10.2009.

Stamp size: 72x33mm.

Designer: Victor TELIBAȘA.

Page composition: in **minisheet** of ten pcs.

with two pairs of tête-bêche stamps and

minisheet of six pcs. with illustrated margin.

Printing system: offset, in four colours, on

chromo paper (UK origin).

One **FDC**: 355 pcs. equipped with the postage stamp, numbered and cancelled with the *first day* postmark of the issue.

Tiraje (Run printing)

Valoarea			Total
3,00 L	100.000*	17.900*+	117.900*+
		90.420**	90.420**

* Tiraj inclus in minicoli cu zece mărci.

** Tiraj inclus in minicoli cu șase mărci.

1848 TRANSGAZ, 35 DE ANI DE TRANZIT INTERNAȚIONAL DE GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA ȘI BALCANI TRANSGAZ, 35 YEARS OF INTERNATIONAL NATURAL GAS TRANSIT IN ROMANIA AND THE BALKANS

Tiraje (Run printing)

Valoarea			Total
5,00 L	12.000	17.700*+	29.700*+
		32.100**	32.100**

* Tiraj inclus in minicoli cu 24 mărci.

** Tiraj inclus in blocuri cu trei mărci (10.700 blocuri).

Data punerii în circulație: 14.10.2009.

Dimensiuni: **marca** 48x33 mm; **blocul** 122x155 mm.

Prezentare:

- **coli** cu 24 de mărci identice (8x3);

- **bloc** cu trei mărci, cu perfor închis, cu o manșetă (mai lată în partea dreaptă), ilustrată grafic;

Tipărit offset, la patru culori pe hârtie cromo-gumată (Anglia).

Un **FDC** echipat cu marca, numerotat și obliterat cu ștampila P.Z. Tiraj total de 715 bucăți.

Date of issue: 14.10.2009.

Size: **stamp** 48x33mm; **block** 122x155 mm.

Page composition: in **sheet** of 24 pcs. and in **block** of three pcs. with closed perforation and illustrated margin.

Printing system: offset, in four colours, on chromo paper (UK origin).

One **FDC**: 715 pcs. equipped with the postage stamp, numbered and cancelled with the *first day* postmark of the issue.

1849 STATUL MAJOR GENERAL AL ARMATEI ROMÂNE - 150 DE ANI GENERAL STAFF OF THE ROMANIAN ARMED FORCES - 150 YEARS

Data punerii în circulație: 12.11.2009.

Dimensiuni: **marca** 33x48 mm; **bloc-co-liță** 144x134 mm.

Prezentare: - **mini-coală** cu opt **mărci** identice și o **vinietă** poziționată central (poz. 22);

- **bloc-co-liță** cu șase **mărci**, trei TABS-uri în partea inferioară și partea stângă a manșetei, mai lată, ilustrată grafic.

Tipărit offset, la patru culori pe hârtie cromo-gumată (Anglia).

Un **FDC** echipat cu marca, numerotat și obliterat cu ștampila P.Z.

Tiraj total de 460 bucăți.

Date of issue: 12.11.2009.

Size: **stamp**

33x48mm;

block

144x134 mm.

Page composition: in **mini-sheet** of eight pcs. +

one **label** and in **block** of six pcs. with three TABS and illustrated margin.

Printing system: offset, in four colours, on chromo paper (UK origin).

One **FDC**: 460 pcs. equipped with the postage stamp, numbered and cancelled with the **first day** postmark of the issue.

Tiraje (Run printing)

Valoarea			Total
7,60 L	8.000	52.640*	60.640
bloc - col.		6.600	6.600

* Un număr de 39.600 de mărci din tiraj sunt cuprinse în cele 6.600 de blocuri-co-lițe.

1850 CRĂCIUN 2009 CHRISTMAS 2009

Bloc tip I

Data punerii în circulație: 20.11.2009.

Dimensiuni: **marca** 30x36 mm; **blocul** 102x120 mm.

Prezentare: - **minicoli** cu opt **mărci** + o **vinietă** plasată central;

- **bloc** fără margini laterale, cu patru mărci, situate de o parte și de alta a mijlocului de manșetă pe care este reprodus subiectul vinietei. **Mărcile**, plasate în perechi pe verticală, sunt detașate de ansamblu prin perfor deschis la dreapta și la stânga și sunt nedantelate pe marginile verticale de pe laterale. O parte din tiraj este numerotată cu roșu și are mijlocul manșetei modificat grafic, având aplicată ștampila prima zi în folio aur. Tipărit offset, la cinci culori și la cinci culori+folio aur, pe hârtie cromo-gumată (Anglia).

Un **FDC** echipat cu marca, numerotat și obliterat cu ștampila P.Z., tiraj 1.400 bucăți din care 400 bucăți au în plus aplicată ștampila P.Z. în folio aur. O **carte maximă** echipată și obliterată în mod similar; tiraj 1.400 buc.

Bloc tip II cu numerotare roșie și ștampilă în folio aur

Date of issue: 20.11.2009.
Size: **stamp** 30x36 mm; **block** 96x84 mm.

Page composition: in **minisheet** of eight pcs. + one **label** and in **block** of four pcs.

Printing system: offset, in five colours, and five colours + gold foiling on chromo paper (UK origin).

One **FDC**: 1,400 pcs. out of which: 400 envelopes equipped with the postage stamp of the issue numbered and cancelled with the **first day** postmark of the issue and 1,000 envelopes, having in addition imprinted in gold foiling the **first day** postmark of the issue.

Maxicard: 1,400 pcs. cancelled with the **first day** postmark of the issue.

Tiraje (Run printing)

Valoarea			Total
1,00 L	1.600.000	75.600*	1.675.600
bloc - col.		6.600**	6.600

* Un număr de 8.000 de mărci sunt incluse în minicoli de tip II (cu folio de aur) iar 26.400 în blocuri (nedantelate pe una din laturi).

** 1.000 de blocuri sunt de tip II; numerotate cu roșu și cu ștampilă în folio de aur și au intrat în echiparea mapelor filatelice.

1851 FACULTATEA DE DREPT A UNIVERSITĂȚII DIN BUCUREȘTI - 150 DE ANI FACULTY OF LAW OF THE UNIVERSITY OF BUCHAREST - 150 YEARS

Date of issue: 25.11.2009.

Size: stamp - 48x33 mm; block - 156x130 mm.

Page composition: in **minisheet** of eight pcs.+ one label and in **block** of two stamps with illustrated margin.

The statues on the façade of the palace, representing the great jurists of antiquity Lycurg, Solon, Cicero, Papinian, as well as the Emperor Iustinian, were created by the sculptors Ion Jalea and Ion Georgescu.

Designer: Mihai VĂMĂȘESCU.

Printing system: offset, in five colours on chromo paper (UK origin).

One FDC: 500 pcs. equipped with the postage stamp of the issue, numbered and cancelled with the *first day* postmark of the issue.

Tiraje (Run printing)

Valoarea			Total
9,10 L	4.000	42.960*	46.960
bloc - col.		13.000	13.000

* Un număr de 26.000 de mărci din tiraj sunt cuprinse în cele 13.000 de blocuri - colițe.

Data punerii în circulație: 25.11.2009.

Dimensiuni: marca 48x33 mm; blocul 156x130 mm.

Prezentare: - **minicoli** cu opt mărci identice + o vignetă, în două variante, plasată central (poz. 22);

- **bloc** cu două mărci plasate în casete cu perfor individual, într-un

încadrământ grafic în care apar clădirile Facultății de Drept și cea a Universității București. Partea inferioară a manșetei ilustrează cele cinci statui (Lycurg, Solon, Cicero, Papinian, precum și împăratul Iustinian, fiind realizate de sculptorii Ion Jalea și Ion Georgescu) care ornează intrarea principală a Facultății de Drept. În spațiul dintre cele două mărci este plasată imaginea de pe prima variantă a vinierei.

Machetator: Mihai VĂMĂȘESCU.

Tipărit offset, la cinci culori pe hârtie cromogumată (Anglia).

Un FDC echipat cu marca, numerotat și obliterat cu ștampila P.Z., tiraj 500 bucăți.

Philatelic News

Philatelic News brings you the latest news about new postage stamps, philatelic events, auctions and more related to philately

<http://razboifilatelice.blogspot.com>

**1851 EMISIUNE COMUNĂ ROMÂNIA-ISRAEL;
PRIMUL TEATRU IDIŞ DIN LUME - 1876 - IAŞI - ROMÂNIA
JOINT STAMP ISSUE ROMANIA-ISRAEL;
THE FIRST YIDDISH THEATRE IN THE WORLD - 1876 - IAŞI - ROMANIA**

Tiraje (Run printing)

Valoarea			Total
3,10 L	20.000	66.200*	86.200
bloc - col.		12.900	12.900

* Un număr de 25.800 de mărci din tiraj sunt cuprinse în cele 12.900 de blocuri-colișă.

Data punerii în circulație: 26.11.2009.
Dimensiuni: **marca** 63x27 mm (inclusiv vinieta); **block** 166x60 mm.
Prezentare: - **minicoli** cu 10 (5x2) mărci identice însoțite de viniete nedetașabile, separate prin perfor incomplet;
- **block** cu două **mărci**, însoțite de **viniete** nedetașabile, în diptic orizontal, separate de o vinieta diferită detașabilă, ce ilustrează placa memorială care marchează locul teatrului idiș din Iași; imaginea vinietei se continuă, sus și jos, pe manșeta blocului. Machetator: Mihai VĂMĂȘESCU.
Tipărit offset, la șase culori pe hârtie cromogumată (Anglia).
Un **FDC** echipat cu mărcile emisiunii românești și israeliene, numerotat și obliterat cu ambele stampile P.Z., tiraj 760 bucăți.

Date of issue: 26.11.2009.
Size: **stamp** - 63x27 mm (+ label); **block** - 166x60 mm.
Page composition: in **minisheet** of ten pcs.+ ten **labels** and in **block** of two **stamps** + three **labels**.
Designer: Mihai VĂMĂȘESCU.
Printing system: offset, in six colours on chromo paper (UK origin).
One **FDC**: 760 pcs. equipped with the postage stamp of the joint issue of Romania and Israel, numbered and cancelled with both **first day** postmarks.

Reîntoarcerea din spațiu
Manifestările dedicate festivităților de închidere ale Anului Internațional al Astronomiei - AIA 2009, desfășurate în zilele de 4 și 5 decembrie 2009 la Colegiul tehnic de aeronautică Henri Coandă,

au inclus expoziția filatelică *Universul este al nostru*, unde au expus: Aurora Vasilica Dobrescu - *The manned moon flights*, Ion Radu Dobrescu - *Start April 12, 1961 06:07 GMT*, Dan N. Dobrescu - *Dumitru Dorin Prunariu, the first Romanian*

spaceman.

O cutie poștală de pe vremea piraților

Dan George DIMITRESCU

Arhipelagul Galapagos se găsește în partea de est a Oceanului Pacific, la circa 1000 km de continent, fiind situat exact pe ecuator (între 1° 40' latitudine Nord și 1° 30' latitudine Sud și între 89° și 92° longitudine Vest). Arhipelagul a fost descoperit în anul 1535 de către Tomas de Berlanga și își trage numele de la uriașele broaște țestoase (*galapago* în spaniolă) ce trăiesc numai aici. Arhipelagul, numit și Colon, este format din 15 insule mai mari și o mulțime de insule mici. Cele mai cunoscute insule sunt: Isabela (Albermarle), Fernandina (Narborough), San Salvador (Santiago), Santa Cruz (Indefatigable) și San Cristobal (Catham).

În cursul celui de-al Doilea Război Mondial (între decembrie 1941 și iulie 1946) insula Seymour a fost folosită ca bază militară pentru aviația SUA.

Anexate de către Ecuador în 1832, aceste insule au devenit cunoscute după călătoria lui Charles Darwin cu vasul *Beagle* din anul 1835.

Fauna găsită aici (broaște țestoase, iguane, foci și nenumărate soiuri unice de păsări) l-a ajutat pe Darwin să-și întărească teoria privind evoluția speciilor.

Suprafața totală a insulelor este de 7.800 Km², iar populația numără 12.000 locuitori, care trăiesc în trei insule: San Cristobal, Santa Cruz și Isabela. Capitala arhipelagului este Puerto Baquerizo Moreno, aflată în insula San Cristobal.

Pe insula Santa Cruz, în Puerto Ayora se află stațiunea *Charles Darwin*. Această stațiune de cercetări are ca principal program repopularea arhipelagului cu broaștele țestoase care au fost vâdate fără milă timp de mai multe secole.

Atât broaștele țestoase cât și ouăle acestora reprezintă o delicată culinară, motiv care

explică numărul mic de exemplare uriașe rămas în prezent. Unele au o vârstă de peste 200 de ani, fiind cunoscut faptul că aceste animale sunt poate cele mai longevive din lume.

Una dintre cele mai interesante insule din arhipelag este Floreana, aflată la Vest de insula Espanola și la Sud de insula Santa Cruz, la distanță aproximativ egală față de cele două insule. Această insulă a fost mult timp locul favorit al piraților. Numele de Floreana vine de la cel al lui Juan Jose Flores, președintele sub a cărui administrație guvernul Ecuadorului a luat în posesie arhipelagul. Ea mai este cunoscută și sub numele de Charles sau Santamaria. Fiind una dintre cele mai vechi insule din punct de vedere geologic, Floreana ilustrează procesul de erodare a unei insule vulcanice. Spre deosebire de insulele mai noi de la vest, Floreana este într-o avansată stare de eroziune. Această eroziune asigură insulei substanțele nutritive și sărurile

necesare susținerii vieții plantelor. Combinația dintre acest sol și rezervele bune de apă face ca pe Floreana să existe o floră destul de bogată și diversificată. Floreana este cel mai bine cunoscută pentru istoria sa plină de întâmplări cu pirați, vânzători de balene, condamnați și coloniști.

În 1793, într-un mic golf, vânzătorii de balene englezi au stabilit *Oficiul Poștal Butoi* pentru a trimite sau a primi scrisori din Anglia. Așa-zisa cutie poștală era un butoi în care se lăsau scrisorile. Acest obicei s-a păstrat până în zilele noastre. Turiștii lasă sau preiau scrisori, netimbrate, pentru a le transporta spre locuri îndepărtate.

Pe lângă fauna unică a acestor minunate locuri, miile de turiști care vizitează anual arhipelagul Galapagos (în croaziere de cinci-zece zile) sunt atrași inevitabil și de Golful Poștei (Post Office Bay), unde stau la coadă pentru a se posta lângă acest unic *Oficiu Poștal Butoi*, datând de pe vremea piraților.

Dan George DIMITRESCU, născut la 5 noiembrie 1936, Galați, România, licențiat al Institutului de Construcții București - Facultatea de Instalații. Preocupări filatelice: Arctica și Antarctica, expozant la expoziții mondiale sau europene cu *The postal service of Soviet and Russian drifting station North Pole*. Membru al asociației filatelice franceze SATA. Din octombrie 1988 s-a stabilit în Suedia.
Contact: dan-george.dimitrescu@comhem.se

Eroi ai ciberneticii - Ștefan Odobleja ⁽⁰⁾

Wobbe VEGTER

Ștefan Odobleja (Fig. 1) s-a născut pe 13 octombrie 1902 în localitatea Izvorul Aneștilor din județul Mehedinți. Deși părinții săi erau țărani săraci și analfabeți, el a reușit să urmeze cursurile *Liceului Traian* din Drobeta-Turnu Severin. După terminarea studiilor liceale a plecat la București, urmând cursurile *Institutului de Medicină militară*, unde a primit o bursă de studii la *Facultatea de Medicină*. A absolvit medicina generală și a lucrat ca medic în mai multe orașe și sate din România. Nu era o slujbă bine plătită, Odobleja ducându-și cea mai mare parte a vieții într-o relativă sărăcie. În ciuda privațiunilor, Odobleja a fost un om harnic și ne-a lăsat multe din lucrările sale.

Psihologia Consonantistă

Lucrarea principală a lui Odobleja este cartea de 900 de pagini, *Psihologia consonantistă și cibernetică* (Fig. 1), care a fost publicată la Paris în 1938 (vol. I) și în 1939 (vol. II), fiind citată deobicei prin titlul său în limba franceză, *Psychologie consonantiste*. Cuvântul românesc *consonantistă* nu are o traducere directă în limba engleză. În mod curent, Norbert Wiener este cel care este considerat a fi părintele fondator al ciberneticii - el fiind și cel care a creat⁽¹⁾ cuvântul "cibernetică", derivat din cuvântul grecesc *kybernetes* (tradus prin *pilot, cărmaci, cărmă*) (Fig. 3). Cibernetică este o știință care studiază organizarea, comunicarea și controlul în sisteme complexe prin utilizarea mecanismelor cu buclă de reacție (adică a mecanismelor cu *feedback* sau, mai pe românește, cu *retroacțiune*). Odobleja trebuie considerat ca fiind unul dintre precursorii ciberneticii deoarece el a fost primul care a analizat sistemul cu *feedback* ca pe o lege universală. El a considerat că originea ciberneticii este psihologia și a dat multe exemple în acest sens, cum ar fi în

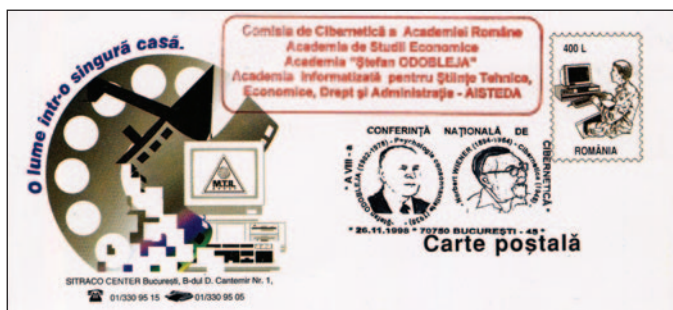
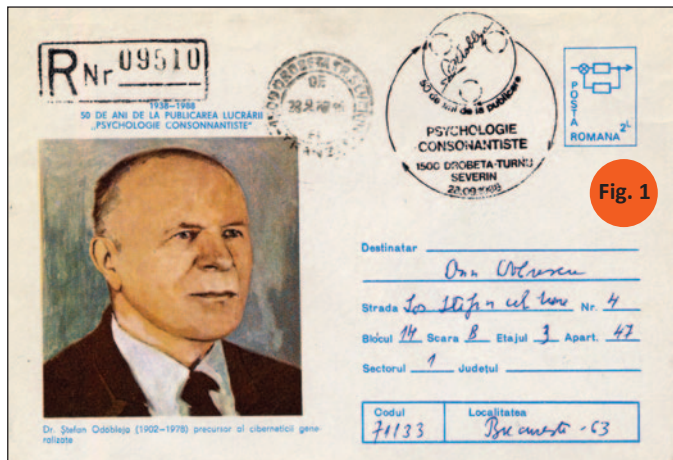

Fig. 2 - Ștampila comemorativă de la Conferința Națională de Cibernetică, 20-11-1998, ilustrată atât cu portretul lui Ștefan Odobleja cât și cu cel al lui Norbert Wiener.

limbaj: Imaginea evocă un cuvânt vorbit; în schimb, cuvântul vorbit evocă imaginea. În lumea computerelor, termenul *cibernetică* se referă la controlul sistemelor printr-un calculator prin utilizarea *feedback*-ului continuu. Una din aplicațiile sale este în războiul computerizat, unde o rachetă este ghidată prin calculul direcției în timp ce primește un *feedback* continuu referitor la poziția sa în raport cu ținta urmărită, care la rândul său corectează din nou mecanismul computerizat al direcției.

Publicarea *Psihologiei consonantiste* a stârnit un interes limitat, probabil deoarece a apărut chiar

înainte de declanșarea celui de-al Doilea Război Mondial⁽²⁾. Când Odobleja a prezentat o lucrare similară ca titlu în anul 1939 la *Congresul de Medicină Militară* din București, titlul său chiar i-a derutat pe mulți dintre cei prezenți. Guvernul comunist român a arătat puțină înțelegere a subiectului, iar în anii '70 chiar a declarat cibernetică drept o știință de sorginte capitalistă⁽³⁾. Odobleja fiind principalul său avocat, a fost pus sub supraveghere și arestat la domiciliu. Rețeaua de furnizare a energiei electrice la locuința sa a fost deconectată pentru a-l descuraja să mai scrie. ►►►

Odobleja s-a luptat pentru a obține hârtia necesară lucrărilor sale și adeseori și-a scris ideile pe inter spațiile albe ale ziarelor de propagandă comunistă.

Când Ștefan Odobleja a murit în sărăcie pe 4 septembrie 1978, fiul său a pus epitaful *Părintele Ciberneticii* pe piatra sa de mormânt, destul pentru a irita și mai mult Guvernul român.

Moștenirea lui Odobleja

Abia în anul 1982 a fost publicată o versiune în limba română a cărții sale. Astăzi, poziția lui în România a fost reabilitată⁽⁴⁾ și există numeroase școli și străzi numite în onoarea sa. Cea mai mare universitate românească, *Academia de Studii Economice din București*, are acum un Departament de Cibernetică. În anul 1982, un grup de oameni de știință a fondat *Academia de Cibernetică "Ștefan Odobleja"* (Fig. 2), un forum din Lugano, Elveția, bazat pe promovarea dezvoltării științifice și a unei mai bune înțelegeri a ciberneticii generale. Academia Română l-a ales postum pe Odobleja ca membru de onoare în anul 1990.

România a emis două întregiri poștale pentru a-și onora celebrul fiu. În anul 1988 s-a emis un plic întreg poștal (Fig. 1) pentru a comemora cea de-a 50 - a aniversare a operei sale, *Psihologia consonantistă*, iar în anul 2001 s-a emis o carte poștală (Fig. 4), ilustrată cu portretul lui Odobleja.

Traducere în limba română și texte de subsol în limbile română și engleză

Fig. 3 - Muza Ciberneticii (1972) a lui Yervand Kochar este expusă în grădina Institutului de Cercetare și Dezvoltare pentru Calculatoare din Erevan, Armenia.

⁽⁰⁾ Versiunea în engleză a articolului poate fi consultată accesând adresa de website <http://wvvegter.hivemind.net/abacus/CyberHeroes/Odobleja.htm>

For English version of this paper see website address <http://wvvegter.hivemind.net/abacus/CyberHeroes/Odobleja.htm>

⁽¹⁾ Pentru a respecta adevărul istoric, dar și pe cel științific, trebuie să precizăm că termenul de *cibernetică*, drept nume al unei științe, a fost creat pe la 1830 de către fizicianul francez André-Marie Ampère, în clasificarea propusă de acesta pentru științe.

Accordingly with the historical and scientific facts, we must specify that the *cybernetics* term, as name of a science, was created around the year 1830 by the French physicist André-Marie Ampère, as part of his proposed classification for Sciences.

⁽²⁾ Lucrarea fundamentală a lui Ștefan Odobleja, scrisă în limba franceză și publicată în anul 1938 sub *copyright*-ul prestigioasei edituri pariziene *Librairie Maloine*, a fost tipărită într-o tipografie din România, la Lugoj. O stranie coincidență a făcut ca nepoata

PAGINI DIN ISTORIA TEHNICII DE CALCUL

Dr. Ștefan ODOBLEJA (1902 - 1978)
precursor al ciberneticii generalizate
PSYCHOLOGIE CONSONANTISTE (1938)

Expeditor

Trag: 5000 ex.

Carte poștală

Destinatar

Fig. 4

lui Norbert Wiener să aibă acces în interiorul tipografiei din Lugoj în perioada în care manuscrisul lui Odobleja se afla în etapa de culegere tipografică. Ulterior, în perioada 1939-1942, Odobleja a trimis 150 de exemplare ale cărții unor persoane și biblioteci din marile orașe europene, dar și din America și Asia, fiind conștient de valoarea în premieră a operei sale, tocmai de aceea scrisă într-o limbă de circulație universală. Este adevărat că războiul a întrerupt circulația

cărții, dar după aceea nu a mai existat nicio motivație în a omite existența ei. În străinătate a apărut o singură recenzie, cea semnată de S.M. Strong în revista „Psychological Abstracts” din ianuarie 1941. În țară, la fel, a apărut o singură recenzie, semnată de C. Atanasiu în revista „Spirit militar modern” din ianuarie 1939. Se cuvine să menționăm aici spusele lui Ștefan Odobleja, care a făcut referire la un congres internațional al medicilor ▶▶▶

militari, la care au luat parte și doi medici americani și unde autorul a distribuit participanților cartea sa. Ulterior, în timpul războiului, se produce o a doua stranie coincidență: cei doi medici americani fac parte dintr-o echipă de cercetători aflată sub conducere-reă lui Norbert Wiener. Ștefan Odobleja, părintele ciberneticii, și-a trăit ultimii ani de viață cu sentimentul că a fost jefuit de opera vieții sale, operă care a schimbat fața lumii în care trăim.

Ștefan Odobleja's milestone work paper, written in French and published in 1938 under the prestigious copyright of the *Librairie Maloine* Parisian publishing house, was edited in a printing house in Lugoj, Romania. A strange coincidence made possible for the granddaughter of Norbert Wiener to have access inside the printer house in Lugoj while Odobleja's manuscript was in the printing stage. Subsequently, during 1939-1942, Odobleja sent 150 copies of the book to people and libraries in major European cities, but also in America and Asia, being aware of the value of the premiere of his work, written in a commonly used language. It is true that the war interrupted the spreading of the book, but after that there was no motivation in denying its existence. Abroad there was a single review signed by M.S. Strong in the „Psychological Abstracts” journal published in January 1941. Likewise, in the country a single review appeared, signed by C. Atanasiu in the „Modern military spirit” magazine of January 1939. We should note here the saying of Ștefan Odobleja, who made reference to an international congress of military doctors, which was attended by two American doctors and where the author distributed his book to the participants. Later, during the war, begins a second strange co-

Fig. 5

incidence: the two American doctors are part of a team of researchers under the leadership of Norbert Wiener. Ștefan Odobleja, father of cybernetics, lived the last years of life with the feeling that he was robbed of his life work, work that changed the world in which we live.

⁽³⁾ În același spirit al adevărului istoric trebuie să spunem că unele științe, cum ar fi genetica și cibernetica, au fost considerate drept științe reacționare (sic!) de sorginte capitalistă în fosta Uniune Sovietică, în timpul perioadei staliniste. Tocmai din acest motiv ideologic, devenit cuvânt de ordine al politicii de stat, fosta Uniune Sovietică și actuala Rusie au rămas în urmă cu decenii față de lumea democratică în domeniul acestor științe, iar de aici rezultă rămânerea în urmă a Rusiei și în alte științe conexe. Revenind la unul din coșmarurile istoriei recente, după al Doilea Război Mondial, odată cu împărțirea lumii în sfere de influență, și la noi s-a transplatat ideologia stalinistă sovietică. Odobleja a avut neșansa de a-și trăi a doua parte a vieții într-o lume totalitară, în care nu a fost înțeles sau nu a fost lăsat să fie înțeles, ori și mai precis, nu s-a vrut a fi înțeles de

cei aflați la cârma (*kibernetes!*) treburilor statului. Totuși, la sfârșitul anilor 1960, prof. Edmond Nicolau - un promotor al ciberneticii în România, a reușit să impună crearea *Facultății de Cibernetică* la București, al cărei prim decan a devenit. Contemporan cu autorul *Psihologiei consonantiste*, Edmond Nicolau, la fel ca și alți savanți români ai epocii aflați în grațiile puterii, nu a vorbit și nu a scris nimic la vremea lui despre Ștefan Odobleja, un fapt tipic pentru invidia întâlnită în lumea științifică oriunde în lume, dar mai ales în statele totalitare, unde competiția în știință este nu numai frânată, dar și denaturată la modul periculos pentru însăși națiunea respectivă. Ștefan Odobleja a trecut în neființă la 4 septembrie 1978, la câteva zile după ce, la cel de-al IV-lea *Congres Internațional de Cibernetică și Sisteme* de la Amsterdam, desfășurat între 21-25 august 1978, a obținut recunoașterea internațională de precursor al ciberneticii.

In the same spirit of the historical truth we must add that some sciences, such as genetics and cybernetics, were considered reactionary sciences (sic!) of ►►►

capitalist origins in the former Soviet Union during the Stalinist period. Precisely for this ideological reason, which became the watchword of state policy, the former Soviet Union and current Russia were thrown backwards with decades from the democratic world of science, and hence the backwardness of Russia in the field of other related sciences. Returning to one of the nightmares of recent history, after World War II, with the dividing of the world into spheres of influence, the Stalinist Soviet ideology was transplanted also in Romania. Odobleja had the misfortune to live the second part of his life in a totalitarian world, in which he has not been understood or left no room for understanding, or more specifically, was not intended to be understood by those in helm (*kibernetesi*!) of state affairs. However, in late 1960, Professor Edmond Nicolau - a promoter of cybernetics in Romania, was able to impose the foundation of the *Faculty of Cybernetics* in Bucharest, becoming the first dean. Edmond Nicolau, *Psychologie consonantiste* author's-contemporary, like other Romanian scientists that at the time were in the favor of power, hasn't spoken or written anything in his time about Ștefan Odobleja, a typical fact in the scientific world envy encountered anywhere in the world but especially in the totalitarian states, where competition in science is not only hindered but also distorted in a dangerous manner for the nation itself. Ștefan Odobleja went into nothingness on September 4, 1978, several days after, at the IV *International Congress of Cybernetics and Systems* in Amsterdam, held between 21-25 August 1978, he received the international recognition as cybernetics forerunner.

⁽⁴⁾ Memoria lui Ștefan Odobleja a fost omagiată de către filateliștii români chiar în timpul

Fig. 6

perioadei dictaturii comuniste, când și personalități din domeniul științei și tehnicii, ori ziaristi sau câțiva politicieni ai momentului bine intenționați prin gândirea lor atașată intereselor țării, l-au sprijinit pe Odobleja în ultimii câțiva ani ai vieții și au început să pună în valoare opera sa. Prezint în continuare un plic special (Fig. 5), editat în condiții relativ modeste la doar patru ani de la moartea savantului, plic obliterat cu o ștampilă ocazională (Drobeta - Turnu Severin, 13.10.1982) dedicată împlinirii a 80 de ani de la nașterea savantului, un alt plic special (Fig. 6), la fel de modest dar onest, obliterat cu ștampila Expoziției filatelice „Fiii Mehedințului '83” (Drobeta-Turnu Severin, 13.11. 1983), prin care Ștefan Odobleja este consacrat ca personalitate marcantă în- tr-un *Hall of fame* filatelic românesc și, în final, un plic întreg postal (cod 070/88) editat în anul 1988 - Fig. 7, având în ilustrație un portret al lui Ștefan Odobleja (de la care, după știința mea, nu ne-au rămas decât trei fotografii tip legitimație), obliterate cu ștampila ocazională (București, 18.05.88) dedicată împlinirii a 50 de ani de la publicarea lucrării *Psychologie consonan-*

tiste.

Ștefan Odobleja's memory was honored by the Romanian philatelists, even during the communist dictatorship, when also personalities in science and technology or journalists and politicians of that times, well intended and attached on the country interests, supported Odobleja in the last few years of his life and began to raise the profile of his work. I am showing a special cover (Fig. 5), issued in relatively modest circumstances just four years after the death of the scientist, having a special postmark (Drobeta-Turnu Severin, 13.10. 1982) dedicated to the commemoration of 80 years since the birth of the scientist, another special cover (Fig. 6), as modest but honest, with the special postmark of the philatelic exhibition „Fiii Mehedințului '83”/„Mehedinți' Sons '83” (Drobeta-Turnu Severin, 13.11. 1983), which is dedicated to Ștefan Odobleja as a leading figure in a Romanian Philatelic Hall of Fame and finally, a stationery cover (Cod 070/88) issued in 1988 - Fig. 7, having a portrait picture of Ștefan Odobleja (where, to my knowledge, we were left only three passport-

Nota editorului: Vezi și Dobrescu, Dan N. - *50 de ani de la fondarea teoriei ciberneticii generalizate*, Filatelia, 5 (384), 1988, 12. Pictura care ilustrează întregurile poștale din Fig. 1 și Fig. 4 a fost realizată în anul 1988 pe cheltuiala editorului și a fost donată fiului savantului.

Publisher's comment: See also Dobrescu, Dan N. - *50 de ani de la fondarea teoriei ciberneticii generalizate*, Filatelia, 5 (384), 1988, 12. The painting illustrating the postal stationeries in Fig. 1 and Fig. 4 was made in 1988 on the editor's expense and then donated to the scientist's son.

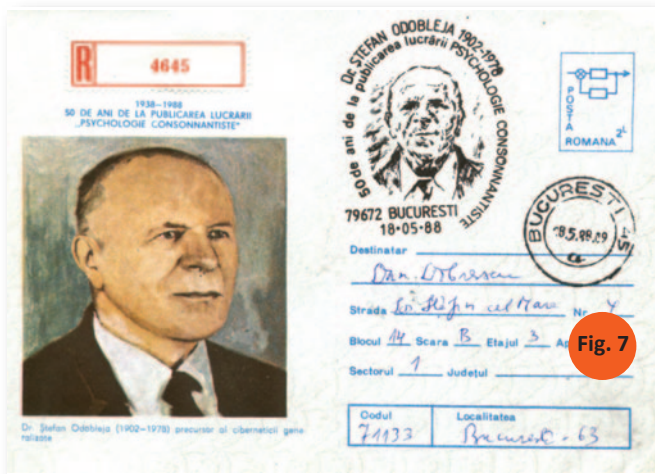

Fig. 7

Wobbe VEGTER, care este originar din Olanda, se autointitulează un *cyber philatelist* pentru că el colecționează și studiază subiectul *Calculatoare pe timbre și întreguri poștale*. Wobbe a fost implicat în IT mai bine de 40 de ani. El trăiește în Africa de Sud și este pensionar din 2006. Exponatul său *De la abac la Internet*, care descrie istoria și dezvoltarea calculatorului modern, a fost premiat cu Vermeil, Vermeil mare și Aur la expoziții naționale și internaționale.

Wobbe este membru al Societății Filatelor Bellville, al cărei președinte este din anul 2003. Este membru al câtorva organizații de filatelie tematică din mai multe țări. A scris numeroase articole despre *Cyber Philately* și despre expunerea tematică, publicate în reviste filatelor din Africa de Sud, Olanda și Statele Unite. Exponatul său și articolele pot fi văzute pe site-ul său <http://wvegter.hivemind.net>
Contact: wvegter@xsinet.co.za

Doamna muzicii populare la 50 de ani de la debutul artistic

Sofia Vicoveanca s-a născut la data de 23 septembrie 1941 în comuna Toporăuți (Toporuica de astăzi), localitate aflată în apropiere de orașul Cernăuți (Ucraina), primind la naștere numele de Sofia Fusa. Este unul din cei patru copii ai familiei de negustori Gheorghe și Veronica Fusa. Copilăria i-a fost întunecată de greutate, tatăl său fiind luat prizonier de către ruși, după anexarea Bucovinei de Nord de către Uniunea Sovietică. Împreună cu mama sa s-a refugiat în comuna Vicovu de Jos, unde și-a petrecut copilăria. *Părinții mei au fost înstăriți acolo, la Cernăuți, au avut prăvălie, case, vite, cai, dar aici nu mai aveam nimic, a mărturisit ea mai târziu.* Din dragoste pentru satul unde a copilărit, i-a împrumutat ulterior numele, schimbându-și numele de scenă în

cel de Sofia Vicoveanca. Din copilărie, constrânsă de greutatea materiale prin care treceau refugiații, micuța Sofia a învățat să coasă, să țesea covoare, să împletească, etc. A absolvit Școala Populară de Artă din Suceava, fiind angajată în anul 1959 ca solistă de muzică populară la *Ansamblul Ciprian Porumbescu* din Suceava. În anul 1965 îi apare

primul disc. Din anul 1998 devine solistă de muzică populară la *Ansamblul Rapsozii Botoșanilor*. Cu ocazia împlinirii a 50 de ani de activitate artistică, la inițiativa profesorului Gheorghe Dolinski, *Rom-filatelia* a realizat un întreg poștiluc cod 045/2009, iar dr. Ioan Daniliuc a machetat o ștampilă ocazională.

(Coriolan Chiricheș)

Celebrul timbru *Mauritius*, scos la vânzare cu două milioane de euro

Unul dintre cele 12 timbre *Mauritius*, cele mai rare din lume, estimate de colecționari ca fiind cele mai valoroase, se află la un colecționar din Brăila, care s-a hotărât să îl scoată la vânzare cu prețul de două milioane de euro.

Celebrul timbru *Mauritius* este deținut la Brăila de președintele Asociației Filatelice „Dunărea”, Ion Ivan, în vârstă de 61 de ani, care a declarat pentru AGERPRES că, „după 32 de ani de analiză a problemei”, a luat decizia de a scoate la vânzare acest timbru, pentru care se bat marii filателиști ai lumii.

„Din 1977, de când am acest timbru, studiez problema. Mi-am făcut căsuță la bancă și l-am depus acolo. Eu sunt colecționar, eu cumpăr, nu vând, de aceea mi-a fost foarte greu să iau această hotărâre. Nu sunt muritor de foame. Anul trecut am avut o ofertă de 5,5 miliarde lei. Persoana respectivă mi-a spus să nu mă supăr, dar numai atât poate să îmi dea pe el. Nu puteam să îl jignesc, i-am spus doar că refuz. Banul lui, marfa mea. Timbrul valorează două milioane de euro ca pictură în miniatură. Anul trecut, la Viena, s-a vândut unul cu 3,3 milioane de euro”, a spus Ivan.

Ion Ivan a moștenit pasiunea de colecționar de la tatăl său, Vasile Ivan, care a trăit 109 ani și a fost unul dintre apropiații Regelui Ferdinand, și tot de la tatăl său a moștenit și timbrul *Mauritius*.

„Am moștenit pasiunea de la tatăl meu, care a trăit în ultima parte a vieții la Căldărușa. De la el am moștenit și cele mai valoroase timbre, inclusiv celebrul *Mauritius*, emis în insula cu același nume, la 1847, pe vremea Reginei Victoria”, a afirmat colecționarul.

Brăileanul a mai spus că, în momentul de față, un nepot de-al său lucrează la realizarea unui site, unde vor fi prezentate toate detaliile legate de timbrul *Mauritius* și modalitatea de achiziționare a acestuia, deoarece „este nevoie de anumite explicații, pentru a putea vinde timbrul realizat ca pictură în miniatură”.

Ion Ivan deține sute de lucrări de artă, piese importante de numismatică, medalistică și carto-filie, milioane de timbre poștale și cărți poștale vechi de peste un secol, precum „Piuă de măcinat pietre de aur” sau „Casa nașterii Regelui Matei Corvin”.

„De la fiecare piesă colecționată înveți ceva”, spune Ion Ivan,

care este mândrit că nu poate transmite pasiunea pentru colecționatul tinerei generații, mai ales că „piesele pe care le colecționezi nu-ți lasă niciodată mintea să ruginească, iar colecțiile sunt cele mai nobile hobby-uri”.

Timbrul *Mauritius* a fost emis în fosta colonie britanică, iar până astăzi s-au mai păstrat doar 12 exemplare estimate de colecționari ca fiind cele mai valoroase din lume.

Faima sa se datorează greșelii gravurului Joseph Barnard, care în timp ce grava plăcile, în 1847, în loc de cuvintele „Post paid” (franco) a aplicat pe timbru inscripția „Post Office”.

Cum Mauritius era în acele vremuri o colonie britanică, timbrele cu efigia reginei britanice Victoria au ajuns în numeroase destinații din lume și au făcut insula celebră. (Agerpres)

Circulație deosebită. Scrisoare recomandată nr. 4844, francată cu cele trei valori (42 LEI, suprataxa de 108 LEI) ale emisiunii *Transnistria. Un an de la cucerire*, precum și cu valoarea de 6 LEI a emisiunii *Duca Vodă, domnul Moldovei, hatman al Ucrainei*, trimisă de la ODESA I 24 NOE 42 RECOMANDATE la BUCUREȘTI 26 NOE 42 RECOM. SOSITE, BUCUREȘTI 27 NOV. 942 CURSA 1, cenzurată *Cenzurat Odesa No. 17* (colecția Em. Săvoiu). De menționat că emisiunea *Transnistria. Un an de la cucerire* a circulat numai în Transnistria în perioada 16 octombrie - 30 noiembrie 1942, iar francatura corespunde tarifului unei scrisori recomandate pentru România în greutate de până la 20 grame (18 + 30 = 48 lei). (dnd)

După 20 de ani

Florin PATAPIE-RAICU

La momentul aniversar al evenimentelor din Europa anului 1989, zice-se petrecute (și chiar parcă simțite de noi atunci) într-un moment astral al omenirii, încercăm o scurtă retrospectivă a celor întâmplate în România, acum când, după 20 de ani, acele momente s-au mai sedimentat în mintea noastră și în paginile istoriei scrise. După căderea majorității regimurilor comuniste din Europa în toamna anului 1989, marcată simbolic prin dărâmarea Zidului Berlinului, România venea la rând să se supună în mod implacabil *regulii domino*-ului - acel joc de copii la care piesele sunt așezate în picioare într-un șir, iar apoi, la un mic bobârnac dat celei de la un capăt, observi cum toate piesele cad rapid, una după alta, fără excepție. Țara noastră părea însă o piesă de domino poziționată cumva mai alături de șirul menționat. Dar informația care brăzda eterul planetei via satelit și care anunța, la modul ferm, noua *Eră informațională*, a făcut ca izolarea României să nu mai fie posibilă așa cum se întâmplase în anii '60 în cazul proaspăt fostei RDG sau al proaspăt fostei R.P. Ungare. Sincronizarea României la *trend-ul* european al anului 1989 era o chestiune de timp scurt, crista-lizarea stării de nemulțumire a populației, așa după cum știm toți cei care am trăit acele vremuri, fiind un adevăr intrat în cotidianul vieților noastre.

Începând cu ziua de 10 decembrie 1989, *Declarația și Programul în opt puncte al Frontului Popular Român de la Iași* a fost difuzată sub formă de manifest la Iași, la Bacău și la Roman.

La 14 decembrie, Nicolae Ceaușescu susține o cuvântare în fața Marii Adunări Naționale, iar în seara aceleiași zile, un grup de oponenți ai regimului dictatorial a încercat să organizeze o acțiune de protest la Iași, prin

Fig. 1

adunarea în Piața Unirii a unor intelectuali, studenți și muncitori sub egida Frontului Popular Român, dar mitingul a fost preîntâmpinat de autorități.

Pe 16 decembrie izbucnesc manifestările antidictatoriale și anticomuniste la Timișoara. Intervenția forțelor de ordine se soldează cu zeci de morți și de răniți.

În ziua de 19 decembrie, la Timișoara se declanșează greva generală și se cere demisia lui Nicolae Ceaușescu. Generalul Ștefan Gușă, șef al Marelui Stat Major, raportează la București că în stradă nu se află huligani, ci muncitori de la toate întreprinderile timișorene și ordonă trupelor să intre în cazărmi.

La 20 decembrie Timișoara devine primul oraș liber de comunism. Se constituie *Frontul Democratic Român*, formațiune politică antitotalitară. Seara, Nicolae Ceaușescu se adresează populației prin intermediul TVR în legătură cu evenimentele de la Timișoara, declarând că acestea sunt opera unor huligani și nu au nimic în comun cu atitudinea clasei muncitoare. Din această zi, postul național de televiziune TVR, unicul existent la acea dată în România, capătă un rol din ce în ce mai important, mai întâi la nivel național, apoi, din 22 decembrie și la nivel internațional - în prezentarea dar și în

influențarea evenimentelor care se vor succeda cu rapiditate.

Începând cu dimineața zilei de 21 decembrie 1989, din balconul Operei de la Timișoara au fost citite *Declarația și Programul în 11 puncte al Frontului Democrat Român*. În aceeași zi se emite un Decret prezidențial de instituire a stării de necesitate în județul Timiș. Mitingul din Capitală, convocat de Nicolae Ceaușescu, este întrerupt de grupurile de protestatari care se regroupează în fața Hotelului Intercontinental, în fața ambasadei SUA și în Piața Romană. În cursul nopții se trage în demonstranți și se degajează terenul cu ajutorul blindatelor.

În zilele de 21-22 decembrie au loc confruntări armate și demonstrații populare împotriva regimului comunist la Arad, Sibiu, Brașov, Cluj-Napoca, soldate cu numeroase victime.

Pe 22 decembrie, în jurul orei 12:08, Nicolae și Elena Ceaușescu fug din sediul CC al PCR cu ajutorul unui elicopter. După o scurtă escală la Snagov, cei doi sunt lăsați în zona Titu și apoi luați în custodie miliției. În jurul orei 18:00 cuplul Ceaușescu este preluat și depus într-o unitate militară din Târgoviște. Se desfășoară prima ședință a *Comitetului Frontului Salvării Naționale*, compus din vechi comuniști și dizidenți, prezidată de Ion Iliescu. Au loc ▶▶▶

lupte de stradă în principalele orașe din România și este invocat, pentru prima dată în cazul acestor evenimente, termenul de *tero-rist*, atât în discursurile unor anu-mite personaje la adunările spontane ale populației din mari-le orașe, cât și în emisiunile non-stop și în direct ale *Televiziunii Române*, din acest moment autointitulată *Liberă*.

În ziua de 24 decembrie 1989 în România este proclamată victoria forțelor democratice și, ca o consecință, schimbarea de regim politic.

Acestea sunt faptele seci și în rezumat ale istoriei acelor 10 zile care urmau să transforme România. Evenimentele au început la Iași, s-au transferat la Timișoara, apoi s-au extins la Cluj, Sibiu, Arad și s-au desăvârșit, în mod firesc, la București, acolo unde se aflau reprezentanții puterii în exercițiu. Lumea filateliștilor acelor ani, entuziasată și plină de speranțe, trăitoare a acelor clipe astrale, s-a străduit cât a putut de bine să marcheze acele momente pentru posteritate.

Prima ștampilă ocazională dedicată evenimentelor din

decembrie 1989 a apărut la București în ziua de 7 ianuarie 1990 (Fig. 1), textul său fiind, și la acest moment, actual și peren: *22 decembrie/o zi istorică pentru România/pentru întreaga Europă/Trăiască România liberă!*

La o lună de la declanșarea evenimentelor de la Timișoara au urmat filateliștii bănățeni cu o ștampilă ocazională din 16 ianuarie 1990. O altă ștampilă ocazională de la Timișoara, din 2 septembrie 1990, este dedicată „Raliului aerian al orașelor martire” pe traseul planificat Timișoara - Sibiu - București - Brașov - Cluj - Baia Mare. Lipsa fondurilor, ezitățile organizatorilor, incertitudinile privind succesul unei asemenea inițiative de raliu aerian au făcut ca plicurile pregătite în acest scop, purtând o ștampilă ocazională a oficiului poștal Timișoara-1 din 2 septembrie 1990, să nu mai fie transportate pe calea aerului. Pe plicul ocazional (Fig. 2) editat cu acest prilej apare o ștampilă complementară, având textul „Zbor neefectuat/Circulat cu trenul”, ilustrată cu un avion BN-2 Islander și cu o locomotivă diesel. Plicul este adresat Asociației Filatelice „Timișoara” la

post-restant Baia Mare și are pe față ștampila de zi cu data 02.09.90-22 a oficiului poștal Baia Mare - 1.

Ștampila complementară precizează doar faptul că plicurile dedicate evenimentului nu au mai fost transportate cu avionul, ci au urmat calea poștală obișnuită la acea dată, fiind transportate pe calea ferată, în vagon poștal. La câțiva ani după evenimentele din 1989, *Poșta Română* și-a creat propria infrastructură de transport poștal cu ajutorul automobilelor, renunțând la clasicul sistem de transport feroviar prin CFR, care până atunci oferise marcofilistilor posibilitatea de a obține piese obliterate cu ștampile ale vagoanelor poștale. Vorbind de *Poșta Română*, aceasta a emis la 8 ianuarie 1990 primul timbru poștal dedicat evenimentelor din decembrie 1989, așadar la doar două săptămâni după execuția cuplului dictatorial. Acest timbru (Mi #4585) a deschis un nou început în cronologia mărcilor poștale românești, de exemplu în catalogul *Michel* el fiind poziționat sub noul paragraf *Republik la capitolul România*. După un an (Mi #4636) și apoi la ▶▶▶

Fig. 2

10 ani aniversari, *Poșta Română* a emis alte timbre dedicate evenimentului. Marca poștală din 1999 (Mi #5456) este ilustrată cu o prelucrare grafică a fotografiei lui Florin Vieru înfășurat în steagul tricolor. Florin este unul din cei zece copii ai unei familii sărace din Dobroiești, care a venit la București în acele zile ale sfârșitului de decembrie 1989 (și ale sfârșitului unei epoci). Tânărul, a cărui fotografie a făcut ocolul lumii la acel moment, fie pe copertile unor reviste celebre, fie pe rețeaua de televiziune CNN, reușise cu greu să-și găsească un loc de muncă la începutul anului 1999, fără însă a mai crede în dreptate, în medalii sau în brevete de revoluționar (și nu știm dacă la acel moment C.N. *Poșta Română* i-a plătit vreun drept de autor pentru faptul că i-a folosit imaginea pe un timbru poștal).

Alte două piese mai puțin convenționale pentru comemorarea evenimentelor din decembrie 1989 au fost realizate la Iași și, respectiv, la București: la aniversarea unui an, ținând cont de importanța TVR în acest eveniment istoric și de cei despre care se spunea că au apărât clădirea televiziunii publice împotriva unor atacuri teroriste sau ale unor cadre militare ori nemilitare credincioase puterii totalitare, ștampila ocazională de la Iași din 22.12.1990 (Fig. 3) are textul *În memoria eroilor parașutiști de la TVR - XII '89*, fiind ilustrată cu clădirea Televiziunii Române, un parașutist în echipament de luptă și insigna trupelor de parașutiști militari. Un filatelist ieșean, foarte preocupat în acei ani de tema *Parașutism* (dar, în perioada postdecembristă de tranziție a intereselor, mutat complet din sfera filateliei în domeniul mai bănos al co-merțului alimentar), pentru a beneficia de încă o piesă similară la temă, a transmis din vreme (dar după pregătirea lui aproximativă în materie de limbă română) textul ștampilei planificate de ieșeni către colegii bucureșteni și astfel, cu aceeași

dată de 22.12.1990, la București apare o ștampilă ocazională ilustrată mai simplu (Fig. 4), doar cu parașutiști militari și având textul (evident, eronat ca formulare) *Omagiul eroilor parașutiști* (nu știm cui ar fi trebuit eroii parașutiști să prezinte vreun omagiu!).

Cert este că TVR, intrată după acești 20 de ani într-un relativ con de umbră, a avut o influență specială (nu neapărat sănătoasă, ci mai degrabă manipulatorie) asupra românilor avizi de știri proaspete despre evenimentele istorice la care erau martori. Comparând liniștea acelor zile din Iași (oraș cruțat de împușcături și victime umane, unde băieții cu ochi albaștri și cei din eșalonul doi al cadrelor de partid și de stat, profitând de acea liniște clamată atunci ca și acum, puneau mâna mai întâi pe puterea economică, urmând curând și acapararea celei politice) cu zgomolul împușcăturilor și imaginile incendiilor din centrul Bucureștiului, deși de la acele evenimente au trecut 20 de ani, de la parterul blocului cu numărul 13 din intersecția Dorobanți cu Șoseaua Ștefan cel Mare se mai aud încă

împușcături la adresa unor asociații filatelice, membre fondatoare ale FFR, sau a unor filателиști "neloiali" marelui "leader filatelic".

Fig. 3

Fig. 4

Florin PATAPIE-RAICU, licențiat al facultății de fizică a Universității Al.I.Cuza din Iași, cercetător științific principal cu activitate în domeniul biofizicii membranelor celulare și în cel al științei materialelor cu aplicații în aeronautică și în energetica nucleară. Domeniile de specializare filatelică: astrofilatelia, filatelia tematică axată în principal pe istoria științei, de la micro- la macrocosmos; machetator a peste 250 de ștampile ocazionale (în țară, dar și în străinătate), al unui număr similar de ilustrații pentru plicuri ocazionale și al unor întreguri poștale, autor a peste 200 de articole filatelice în diverse publicații din țară și din străinătate. Președinte al Societății Filatelice Moldova-Iași.
Contact: flpatapie@yahoo.com

Vânători de eclipse de Soare

prof. Erika Lucia SUHAY

Vânătorii de eclipse de Soare sunt oameni de știință și astronomi profesioniști care parcurg cele cinci continente și chiar oceanele pentru a nu rata nici o eclipsă totală de Soare. Pentru toți astronomii solari, profesioniști sau amatori, rămâne însă privirea uluită în fața frumuseții fenomenelor cosmice.

Personal am urmărit: eclipsa totală de Soare din București la 15 februarie 1961 (România, Mi #1991-2), dar cerul a fost complet acoperit de nori; eclipsa totală de Soare din 11 august 1999 București (România, Mi #5420, #5425), unde am asistat la desfășurarea ei chiar la marginea norului care a acoperit o parte din cerul Capitalei, la Observatorul Astronomic de la Palatul Național al Copiilor și unde compe-tenta profesoară Mariana Tulbure

a organizat o vizionare excepțională; eclipsa totală de Soare din 29 martie 2006 din Turcia de la Manavgut (Turcia, Mi #3502), cu expediția științifică *Eclipsis 2006*, excelent organizată de președintele *Asociației Astronomice Urania* din București, unde ne-am bucurat de o vreme minunată și de un cer albastru ca lacrima; și eclipsa totală de Soare China - Shanghai, 22 iulie 2009, cu expediția științifico-turistică *Eclipsis 2009*, organizată de același neobosit președinte al *Asociației Astronomice Urania*.

La cei 69 de ani am parcurs 28.000 km, am făcut cinci drumuri cu avionul în 27 de ore de zbor și în condițiile crizei economice am cheltuit €2.000, iar în timpul eclipsei cerul a fost acoperit cu cei mai negri și urâți nori de ploaie văzuți

vreodată, dar suntem vânători de eclipse de Soare, iar cei mai tineri ca mine vor continua să admire cel mai impresionant fenomen cosmic - eclipsa totală de Soare - și de ce nu, mâine, să realizeze un exponat în clasa *open* dedicat acestui subiect.

Vânători de eclipse de soare și turiști români la Anji (China), 22 iulie 2009, cu prilejul expediției organizate de Asociația Astronomică Urania București. Printre participanți: ing. Dragoș Brașov (președinte Asociația Astronomică Urania București), prof. Erika Lucia Suhay (CNRA), prof. Ioan Adam (președinte Asociația Astronomică Sirius Bârlad), prof. Florin Șerbu, prof. Horia Șerbu, Cătălin Păduraru (Astroclubul București).

Aceasta este Belgia - muzică (II)

Pop - Vaya Con Dios

Renumitul grup pop belgian a luat ființă ca un trio în 1986: gitară, orgă electronică și solista Dani Klein, al cărei portret apare pe timbrul poștal alăturat, emis într-un bloc-coliță din anul 2008.

Grupul a lansat un mare număr de melodii, mult iubite de public, astfel că în anii '90 au vândut 7 milioane de discuri. În ciuda faptului că instrumentiștii s-au schimbat, Dani Klein a fost cea care a menținut grupul. De curând ei au concertat și la

București, având succesul meritat.

Muzică de operă - José Van Dam

Baritonul José Van Dam (născut în 1940) este, fără îndoială, cel mai renumit cântăreț de operă din a doua jumătate a secolului al XX-lea. A studiat la *Conservatorul Regal* din Bruxelles, câștigând mai multe concursuri de operă. A debutat în 1961 la Opera din Paris, dar și-a găsit succesul mon-

dial în anii '70 datorită colaborării cu reputatul dirijor Herbert von Karajan, participând la Festivalul de la Salzburg. A cântat în cele mai renumite săli de operă din lume și a imprimat numeroase discuri. Prof. Victor NECOLAU

Dinastii europene (I)

Av. Leon IANCOVICI
Medalia de Aur
pentru Maximafilie

1. Pretext

Astfel cum precizăm în lucrările mele anterioare (susținere bazată atât pe surse bibliografice¹, cât și pe cercetarea, în țară și în străinătate, de către subsemnatul, de-a lungul a patru decenii, a sute de mii de piese de cartofilie), originile practicii maximafiliei se situează, timid, la finele secolului al XIX-lea, dar cu mai multă acuitate la începutul celui de-al XX-lea secol².

În rândul celor câtorva veritabile ilustrate maxime din perioada sus-amintită - în general

Materiale aflate în colecția personală - *Precursori ai maximafiliei moderne, 1894-1930*, distinsă cu singura medalie de aur atribuită în clasa de maximafilie la Expoziția Filatelică Mondială *EFIRO 2008* și înscrind-se în rândul celor trei expozate din lume care au primit până în prezent, în întreaga istorie a expozițiilor mondiale, această prestigioasă distincție și recunoaștere - îmi permit un studiu succint asupra unor dinastii europene oglindite în istoria maximafiliei.

2. Dinastia Regelui CAROL I al României

Starea conflictuală din Europa anului 1866, cu referire specială la Germania și Austria,

10 mai 1866, odată cu intrarea în București, capitala țării. Este înscăunat Domnitor (1866), apoi Rege al României (1881), titlu pe care îl deține neîntrerupt timp de 48 ani, până în clipa morții (10 octombrie 1914, orele 5 și 30 de minute dimineața, la Sinaia), în vârstă de 75 ani. *Modern, deschizător de drumuri, creator de instituții, vizionar și om de curaj (...)* El nu a fost român: el a devenit și a rămas un mare român.⁵

Administrația poștală a emis primele timbre care îl înfățișează pe Carol I la data de 27 iulie/8 august 1866, anume emisiunea *CAROL cu favoriți* (Mi #14-16), urmate, în timpul vieții sale, de alte 27 emisiuni.⁶

3. Regele CAROL I în istoria maximafiliei

3.1. Inventar

Studiul întreprins asupra expozatelor de maximafilie prezentate la Expoziția Filatelică Mondială *EFIRO 2008* a relevat existența câtorva cărți poștale maxime cu subiectul Regele Carol I al României în expozatele colecționarilor av. Leon Iancovici din România (*Predecessors of the modern maximaphily, 1894-1930*, distins cu medalia de Aur) și George Constantourakis din Canada (*History of Maximaphily*, distins cu medalia de Vermeil Mare).

Astfel, în colecția av. Leon Iancovici a fost prezentată **cea mai veche carte maximă cunoscută din România**, realizată de Lelia Constantinescu la 27 februarie 1900 în localitatea Turnu Severin. **Subiectul acestuia este Regele Carol I.**⁷

În aceeași colecție se găsesc și alte veritabile cărți maxime la subiect, dintre care amintim: Carol I la Cernavodă (21.5.1901)⁸, Carol I la București (30.3.1902)⁹, Carol I la cursele de cai (15.10.1902)¹⁰, Carol I la Sinaia (13.9.1902)¹¹, Carol I la Buzău (27.6.1905)¹², precum și altele două, privitoare la prezența regelui Carol I în războiul româno-bulgar ►►►

Fig. 1

fiind, în mod evident, accidente poștale, *dar nu numai*³ - se înscriu cărțile maxime având ca subiect personalitățile epocii la nivelul șefilor de stat. Coincidența dintre imaginea cărții poștale ilustrate și a timbrului, care apare în cazul câtorva TCV-uri din epocă recunoscute drept cărți maxime precursorale ale maximafiliei moderne, a fost favorizată de faptul că majoritatea administrațiilor poștale emiteau timbre cu portretul suveranului din teritoriul respectiv⁴, utilizate în mod evident pentru francarea corespondenței.

impunea maximă prudență pentru cetățenii celor două țări atunci când traversau teritoriul țării adverse, recurgându-se chiar la deghizări și pașapoarte false. Aceasta a fost și situația unui tânăr neamț, în vârstă atunci de 27 ani, îmbarcat în trenul din Düsseldorf, continuându-și călătoria cu vaporul din Baziaș, pentru a pune piciorul pentru prima dată pe teritoriul românesc, la 8 mai 1866, la Turnu Severin. De aici a abandonat starea de *incognito* și, sub identitatea-i reală - *prințul Karl Eitel Friedrich Zephyrinus Ludwig von Hohenzollern - Sigmaringen*, a primit aclamațiile mulțimii la

(1913), de care ne vom ocupa în subcapitolul următor.¹³

Colecția George Constantourakis conține, de asemenea, două piese vechi în care este redată imaginea regelui Carol I, ambele realizate la București, prima la 20 septembrie 1900, iar a doua la 27 martie 1904. Colecționarul canadian, lipsit probabil de informația necesară, le consideră *oldest know T.C.V. card of Romania (1900)* și, respectiv *2nd oldest know T.C.V. card of Romania (1904)*.

Literatura de specialitate, în măsura în care am reușit să o consultăm, ne oferă, la rândul său, informații privitoare la existența în diferite colecții și a altor piese cu același subiect, spre exemplu: colecția col. dr. Ioan Daniiluc din România (7.1.1901), colecția Georges Naudet din Franța (10.09.1900 și 25.05.1909), colecția ing. Andrei Potcoavă din România (31.07.1909)¹⁴.

Suntem convinși că astfel de piese, veritabile cărți maxime, mai pot exista în lume (așteptăm, totuși să ne fie semnalate de către deținătorii realizărilor personale ale românului Grigore Scărlătescu, înaintaș al maximafiliei mondiale!), iar inventarierea lor va conduce indiscutabil la evidențierea rolului pe care colecționarii din România l-au avut în apariția maximafiliei, catalogată pe nedrept (iată dovezi care susțin teza noastră!) ca fiind *fiica cea tânără a filateliei*¹⁵.

3.2. Războiul româno-bulgar

Anul 1913 marchează, printre alte evenimente belicoase, războiul româno-bulgar.

La data de 3 iulie 1913, trupele române intră în Bulgaria, prin traversarea Dunării. Evenimentul a fost subliniat din punct de vedere cartofil, spre exemplu, prin emiterea, în România, a unui set de cărți poștale ilustrate, înfățișând instantanee surprinse pe malul românesc al fluviului. Sunt prezenți combatanții români în haină militară,

infanteriști înarmați și motorizați cu biciclete, marinari îmbarcați pe bărcile cu patru vâsle înmatriculate sub numerele 82, 22, 79, 12 și altele, asistați pe margine de rude și localnici. Este prezent însuși regele României, Carol I, care trece în revistă trupele la intrarea lor în Bulgaria.

Se pare că, în această perioadă, domnii Mircea Olarian din Craiova, România și A. Lemon din Sologny, Franța pun bazele corespondenței lor în domeniul TCV-urilor. Ipoteza este susținută de împrejurarea că în prima corespondență dintre cei doi, datând din 30 septembrie 1913, expeditorul M. Olarian confundă localitatea de domiciliu a francezului (Sologny, Saone-et-Loire) cu Pologny, Jura, pentru ca abia într-o trimitere ulterioară, din 6 octombrie 1913, eroarea să fie îndreptată, indicându-se adresa corectă (Fig. 2 back).

Mențiunile olografe ale agentului poștal, precum și obliterările aplicate de serviciile de poștă (POLIGNY JURA 4 - 10 13 ora 16; SEYSSSEL Hte SAVOIE 5 - 10 13 ora 8.30; SOLOGNY 7 10 13) confirmă ipoteza noastră, dar denotă și grija poștei pentru acuratețea serviciului prestat.

● CAROL I, CRAIOVA POSTA 30 SEP (1)913.

Așadar, Mircea Olarian folosește o primă carte poștală

ilustrată, alb-negru, având ca subiect operațiunea de trecere a Dunării de către trupele române, spre Siliștră, eveniment produs la data de 3 iulie 1913. Ilustrata (Fig. 1) surprinde desfășurarea trupelor și trecerea acestora prin fața regelui. Expeditorul a aplicat, sub ultimul rând din legenda cărții poștale, ștampila cu numele său ortografiat cu majuscule. Semnătura autografă a expeditorului se regăsește pe verso-ul ilustratei (Fig. 1 back). Tot acolo, menționea tipărită *CARTA POSTALA* a fost înlocuită de expeditor cu indicația olografă *Impri-mat*.

Trimiterea poștală a fost francată cu valoarea de 5 BANI verde - gălbui, pe hârtie gălbuie, din emisiunea *TIPOGRAFIATE 1909/14* (Mi #222), francatură corespunzătoare tarifului poștal pentru imprimate expediate din România în străinătate. Obliterarea de plecare s-a efectuat cu două ștampile CRAIOVA POSTA 30 SEP 913, urmând apoi itinerariul descris mai sus (Fig. 1 back).

● CAROL I, CRAIOVA POSTA 6 OCT (1)913.

Cea de-a doua carte maximă a fost realizată pe o ilustrată din aceeași serie dedicată războiului româno-bulgar. De această dată, legenda ilustratei - redactată, ca și pe cartea poștală precedentă în limbile română, ▶▶▶

franceză și germană - conține mențiunea expresă: *M.S. Regele României trecând în revistă trupele la intrarea lor în Bulgaria*. Imaginea regelui Carol I se află în prim-planul clișeului, încadrat de alți ofițeri și primind onorul din partea trupelor românești. Și de această dată, expeditorul Mircea Olarian semnează autograf pe fața ilustrată a vederii (Fig. 2). Pe fața dedicată corespondenței (Fig. 2 back) mențiunea tipărită *CARTA POSTALA* a fost înlocuită de expeditor cu indicația olografă *Imprimat*. Totodată, în spațiul rezervat timbrului, expeditorul a notat *timbrul în față*,

precizare întâlnită la majoritatea TCV-urilor. Cât privește adresa destinatarului, aceasta este indicată corect (Monsieur A. Lemonon, Sologny, Saone-et-Loire, France), iar în plus față de piesa precedentă este notată și adresa expeditorului (Mircea Olarian, 85 Calea Târgului 85, Craiova, România).

Marca poștală folosită are

valoarea de 5 BANI verde-gălbui, pe hârtie gălbuie, din emisiunea *TIPOGRAFIE 1909/14* (Mi #222), ca și precedentă înfățișându-l pe regele Carol I. Obliterarea de plecare s-a efectuat cu două ștampile *CRAIOVA POSTA 6 OCT 913*. La sosire s-a aplicat ștampila *SOLOGNY SAONE-ET-LOIRE 20 10 13*.

(va continua)

Leon IANCOVICI, născut la 16 ianuarie 1949 în Craiova, licențiat al Facultății de Drept Universitatea București (1972), secția științe juridice, specializat în drept comercial internațional, drept maritim și fluvial internațional, creator în România al dreptului asigurărilor comerciale.

Preocupări filatelice: activitate filatelică recunoscută documentar (1961), studii și cercetări în maximafilie. Contact: 0745 209 209.

Note și bibliografie selectivă/Notes and selective bibliography

¹ vezi, spre exemplu/see, for example, av. Antoaneta Scărlătescu, *Precursori ai maximafiliei*. In *memoriam: Grigore Scărlătescu*, Ed. ECA 2008; dr. Ioan Daniliuc, *Maximafilie în România, Monografie*, Ed. AXA, Botoșani, 2008; dr. Ioan Daniliuc, *Ghid de maximafilie*, Ed. AXA, Botoșani, 2003; dr. Petru Pitea, *Compendiu de maximafilie*, Ed. RISOPRINT, Cluj-Napoca, 2002.

² un studiu aprofundat va fi publicat într-unul din numerele viitoare ale revistei, precum și în cartea în curs de elaborare de către subsemnatul, intitulată *Precursori ai maximafiliei moderne, 1893-1920*.

A next serious study will be published in one of the next issues of philatelica.ro, and also in the book I am going to issue, entitled *Predecessors of the modern maximaphily, 1893-1920*.

³ studiile întreprinse îmi permit concluzia, pe care o voi dezvolta și dovedi în lucrarea

sus-menționată, potrivit căreia în perioada de referință existau și realizări personale, precum și schimburi de TCV-uri cu subiect dat, pe principiile cărților poștale maxime de astăzi.

The studies I made send me to the conclusion, that I will develop and prove in the book mentioned above, according to which in the respective period were personal realizations and exchange of TCVs on specific theme, following the principles of the maximum cards of nowadays.

⁴ vezi, spre exemplu/see, for example, *Catalogue de Timbres Poste, Yvert&Tellier, Champion, Amiens, Paris, 1931*

⁵ Cf. Radu de România, *Regele Carol I al României, 1839-1914*, în revista *Memoria*, Ed. Fundația Culturală *Memoria* sub egida Uniunii Scriitorilor din România, 2004

⁶ spre exemplu/for example, Mi #17-144, 154-160, 177-196, 206, 208-225, 231

⁷ philatelica.ro, anul I, nr. 1, aprilie 2009, coperta 1 și pp. 2-7

⁸ op. cit., anul I, nr. 2, iunie 2009, pp. 44-45 și coperta 3

⁹ op. cit., anul I, nr. 3, august 2009, pp. 39

¹⁰ idem, p.42

¹¹ idem, p.40

¹² idem, p. 43

¹³ vezi cap. 3.2/see chapter 3.2

¹⁴ Andrei Potcoavă, *Valențele comunicării prin timbru (II), Războiul pentru independență (1877-1878)*, Ed. SITECH, Craiova, 2007, coperta 1

¹⁵ în schimb, dr. Ioan Daniliuc (doctor în medicină și docent în maximafilie) are dreptate, în monografia *Maximafilie în România*, să denumească maximafilie ca fiind fiica (...) cea frumoasă a filateliei.

But Mr. Ioan Daniliuc (MD and Dr. in Maximaphily) is right, in his monograph *Maximaphily in Romania*, to name the maximaphily as the beautiful daughter of the philately.

► pe scurt ► pe scurt ► pe scurt ► pe scurt ► pe scurt ► pe scurt ►

Centenarul primei traversări a Canalului Mânecii de către Louis Blériot. O expoziție filatelică specializată necompetițională a fost organizată în perioada 24-26

ieulie la Sangatte - Blériot Plage. 35 de expozanți au prezentat 53 de colecții, care au acoperit teme de la *Ballons montés* până la subiecte moderne și originale.

Fiind necompetițională, expoziția a avut avantajul că au fost admirate piese ce nu sunt de altfel arătate.

(Michel Letailleur, AEP)

European dynasties (I)

Barrister Leon IANCOVICI
Gold medal at Maximaphily

1. For a shift

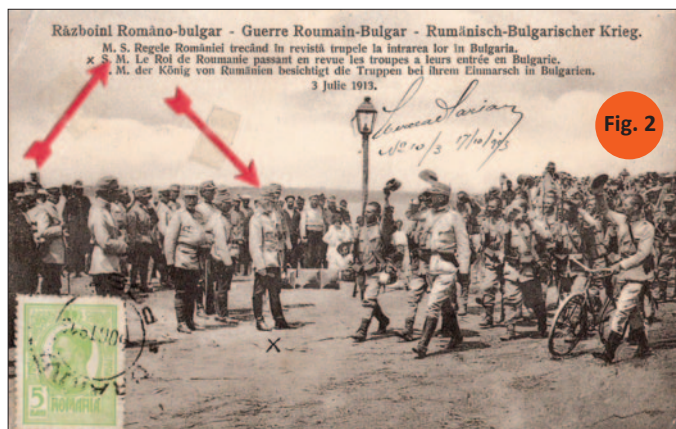
As I specified in my previous papers - based on bibliographic sources¹ and also on my research work along four decades, in the country and abroad, on thousands of items - the origins of the maximaphily are situated with diffidence at the end of the 19th century, but with more acuteness at the beginning of the 20th century².

Among those genuine maximum cards from the mentioned period - generally and obviously postal accidents³, *but not only* - there are maximum cards whose subject were the personalities of the time, so that chiefs of state. The coincidence between the image of the picture postcards and the stamp, which appears in some TCV from that time and which are considered precursors of the maximum cards of the modern maximaphily, was privileged because the majority of the postal administrations issued stamps with the portrait of the sovereign of the respective territory⁴, used of course for franking the mail.

The items from my own collection - *Precursors of the modern maximaphily 1894-1930*, awarded with the only Gold medal for the Maximaphily at *EFIRO 2008* - World Philatelic Exhibition and which is among the three exhibits of the world receiving until nowadays this prestigious prize and recognition - give me the opportunity to realize a study on some European dynasties shown in the maximaphily history.

2. The dynasty of the King Carol I of Romania

The conflict estate in the Europe of the 1866's, with special references to Germany and Austria, imposed maximum prudence for the people of both countries when they were in

transit on the enemy territory, even having to use disguises and faked passports. This was the situation of a 27 years old German, embarked on the train from Düsseldorf, who was going by ship from Bazaş and arrived on the Romanian territory for the first time on May 8th, 1866 at Turnu Severin. From that point he left the incognito estate and under his real identity: *Prince Karl Eitel Friedrich Zephyrinus Ludwig von Hohenzollern - Sigmaringen*, he received the acclamations of the crowd when he entered in Bucharest, the capital of the country. He is enthroned as Prince (1866) and then as King of Romania (1881), title owned continuously for 48 years until his death (October 10th 1914, 5.30 a.m., at Sinaia), aged of 75 years. *Modern person, he opened ways, created institutions, and was a seer and a brave man (...)* He was not Romanian; he became and remained a great Romanian.⁵

The postal administration issued the first stamps representing Carol I on July 27th/August 8th 1866, the issue *CAROL with whiskers* (Mi #14-16), followed during his life by other 27 issues.⁶

3. King Carol I in the history of maximaphily

3.1. Inventory

The study made on the exhibits of maximaphily displayed at

World Philatelic Exhibition *EFIRO 2008* revealed the existence of some maximum cards with the theme King Carol I of Romania in the exhibits of the Barrister Leon Iancovici - *Romania (Predecessors of the modern maximaphily, 1894-1930*, awarded with Gold medal) and George Constantourakis from Canada (*History of Maximaphily*, awarded with Large Vermeil medal).

So, in the exhibit of the Barrister Leon Iancovici **the oldest known maximum card in Romania** was displayed, this being produced by Lelia Constantinescu on February 27th 1900 in Turnu Severin. **Its subject is the King Carol I.**⁷

In the same collection there are also other genuine maximum cards on the subject, among them being: Carol I in Cernavodă (21.5.1901)⁸, Carol I in Bucharest (30.3.1902)⁹, Carol I at horse races (15.10.1902)¹⁰, Carol I in Sinaia (13.9.1902)¹¹, Carol I in Buzău (27.6.1905)¹² and other two, referring to the presence of the King Carol I in the Romanian - Bulgarian war (1913), which will be the subject of the following chapter¹³.

The exhibit of George Constantourakis includes also two old items showing the image of the King Carol I, both produced in Bucharest, the first one on September 20th 1900 and the second one on March 27th 1904. ►►►

The Canadian collector, without having probably the necessary information, considers them as *the oldest known T.C.V. card of Romania (1900)* and respectively, the *2nd oldest known T.C.V. card of Romania (1904)*.

The specific literature, as much as we could study it, offers us, at its turn, information regarding the existence of other items on the same subject in different collections, e.g.: the exhibit of Mr. Col. Ioan Daniliuc, MD from Romania, (7.1.1901), the collection Georges Naudet de France (10.09.1900 and 25.05.1909), the collection Eng. Andrei Potcoavă from Romania (31.07.1909)¹⁴.

We are convinced that such items, genuine maximum cards, could exist in the world (we are waiting for them to be pointed out by the owners of the personal productions of the Romanian Grigore Scărlătescu - the forerunner in the world maximaphily!) and their summation in a catalogue will lead to the highlighting the role of the collectors from Romania in the birth of the maximaphily, unfairly considered - and there is proofs for our thesis! - the youngest daughter of the philately¹⁵.

3.2. The Romanian-Bulgarian war

The year 1913 marks besides other bellicose events, the Romanian-Bulgarian war.

On the 3rd of July 1913 the Romanian troops entered Bulgaria, crossing the Danube River. The events were underlined from the point of view of the picture postcard, e.g. by the editing in Romania of a set of picture postcards illustrating the moments surprised on the Romanian border of the river. There are Romanian campaigners in military coats, armed infantrymen and *motorized* by bicycles, sailors embarked on boats with four oars matriculated with the numbers 82, 22, 79, 12 and others, assisted from the borders by relatives and local people. The King

of Romania, Carol I himself, was present, inspecting the troops at their entrance into Bulgaria.

It seems that in this period of time, Mr. Mircea Olarian from Craiova, Romania and Mr. A. Lemonon from Sologny, France set the bases of their correspondence by TCVs. This hypothesis is sustained by the fact that at their first mail, dated September 30th, 1913, the sender M. Olarian mistook for domicile locality of the Frenchman (Sologny, Saone-et-Loire) with Pologny, Jura, the error being rectified by the future dispatch, of October 6th, 1913, when the address was correctly mentioned. (Fig. 2 back).

The holographic mentions of the post officer and also the postmarks applied by the post offices (POLIGNY JURA 4 - 10 13, 16 hours; SEYSSSEL Hte SAVOIE 5 - 10 13, 8.30 hours; SOLOGNY 7 10 13) confirm our hypothesis and denote also the solicitude of the post office for the performed service.

• CAROL I, CRAIOVA POSTA 30 SEP (1)913.

So, Mircea Olarian uses a first picture black and white postcard, having as subject the crossing of the Danube River by the Romanian troops to Silistra, operation underwent on July 3rd, 1913. The picture postcard (Fig. 1) reveals the deployment of troops and their marching before the King.

The sender applied, under the

last line of the postcard legend, the mark with his name written by hand in capital letters. The autograph of the sender exists also on the reverse of the postcard. (Fig. 1 back). On the same place, the printed mention *CARTE POSTALA/POSTCARD* was replaced by the sender with the holograph indication *Imprimat/Printed*.

The postal dispatch was franked with the green-yellowish stamp of 5 BANI on yellowish paper of the issue *TIPOGRAFIATE 1909/14* (Mi #222), the franking is according to the postal rate for printings sent from Romania abroad. The departure cancellation was made with two postmarks *CRAIOVA POSTA 30 SEP 913*, following afterwards the itinerary mentioned above (Fig. 1 back).

• CAROL I, CRAIOVA POSTA 6 OCT (1)913.

The second maximum card was realized on a picture postcard of the same series dedicated to the Romanian-Bulgarian war. This time, the story of the picture postcard - edited as the previous one - in Romanian, French and German - has the express mention: *H.E. the King of Romania inspecting the troops at their entrance in Bulgaria*. The image of the King Carol I is on the first plan of the cliché, surrounded by other officers and receiving the honor from ►►►

the Romanian troops. This time too, the sender Mircea Olarian put his holograph signature on the picture face of the card (Fig. 2). On the face designed for the correspondence (Fig. 2 back) the printed mention *CARTA POSTALA (postcard)* was replaced by the sender with the holograph indication *Imprimat (Printed)*. Also in the space reserved for the stamp, the sender wrote „stamp on the obverse”, mention seen on the most of TCVs. Regarding the recipient's address, this is correctly indicated (Mon-

sieur A. Lemonon, Sologny, Saone-et-Loire, France) and moreover, comparing with the previous item, we find the sender's address (Mircea Olarian, 85 Calea Târgului 85, Craiova, România).

The used stamp is of 5 BANI, yellowish-green, on yellowish paper, of the issue *TIPOGRAFATE 1909/14* (Mi #222) and, as the previous one, it depicts the King Carol I. The departure cancellation was made by two postmarks *CRAIOVA POSTA 6 OCT 913*. At the arrival was applied

the postmark *SOLOGNY SAONE-ET-LOIRE 20 10 13*.

(to be continued)

Leon IANCOVICI, born on January 16th, 1949, in Craiova, licentiate of Faculty of Law - University of Bucharest (1972), Juridical Section, specialist in international commercial laws, international maritime and fluvial laws, the author in Romania of the laws of the commercial insurance.

Philatelic studies: recognized documentary philatelic activity (1961), studies and research in maximaphily. Contact : 0745 209 209.

In memoriam CEZAR VASILESCU (1941-2009)

La 2 noiembrie 2009 a încetat din viață unul din cei mai activi filателиști bucureșteni, născut la 3 septembrie 1941 în București. A început să colecționeze încă din copilărie, devenind în anul 1963

membru al Cercului filatelic *Friedrich von Schiller* din București. A fost membru al Grupării de Filatelie tematică *MARINA* - Constanța (1979), al Societății Române de filatelie tematică și maximafilie (1990) și al Clubului filatelic independent *Nicolae Bălcescu* - București. A fost atestat membru de juriu - specialitatea *filatelie tematică* - treapta a III-a (1988), a II-a (1992) și a I-a (2001), fiind în mai multe rânduri președinte al juriului. I s-a conferit de către AFR, în 1983, diploma și insigna - membru de onoare. Am fondat împreună, în anul 1990, Clubul filatelic *BARICADA* - București.

A fost membru al AIJP din anul 1993, fiind de asemenea, începând cu anul 1990, șeful subredacției din București al revistei *Curierul filatelic*, editată la Sibiu, având rubrici și articole permanente în paginile revistei. A popularizat marca poștală românească, ținând cititorii la curent cu ultimele noutăți și totodată a prezentat acțiunile și materialele realizate de filателиști bucureșteni. De asemenea, a fost în consiliul redacțional al revistei *Filatelia*, fiind autor a

peste 30 de articole în paginile acesteia.

A inițiat, în anul 2005, expoziția filatelică națională pentru tineret *JUNIMEA*, fiind sufletul acesteia pe parcursul a cinci ediții. A fost comisarul român la Expoziția filatelică mondială pentru tineret *BELGICA 2006*. Iși dorea să meargă și la Paris, dar nu a mai apucat acea zi.

A expus în cadrul expozițiilor filatelice personale *CEDAN '98* și *CEDAN2*, precum și în cadrul a numeroase expoziții naționale și internaționale. Exponatele sale cu tema marina (*Marina* - întregiri poștale, *Scurtă istorie ilustrată a navigației* - maxime, *Istoria navigației de-a lungul secolelor*, *USA nuclear submarines, ordinary and occasional missions*) au avut în radă o gamă variată de pirogi, veliere, vapoare diverse din toată gama, nave de război, port-avioane, hidroavioane, etc. Aceste exponate s-au bucurat de aprecieri din partea juriilor și au constituit un capitol distinct în *hobby-ul* său filatelic.

Ne vom aminti mereu de el pentru calitățile sale: bunătate, gentilețe, hărnicie, competență, dăruire și profesionalism. Până în ultimele sale zile a continuat să se preocupe de filatelie și treburile obștei căreia i-a fost un soldat credincios.

Am mai pierdut un prieten, care prin tot ce făcea pentru mișcarea filatelică românească, va fi greu de înlocuit.

Toți cei care l-au cunoscut îi vor păstra o vie amintire.

Dumnezeu să-l odihnească în pace!

ITALIA 2009

Correspondență de la trimisul nostru Dan N. DOBRESCU

regulilor jocului.

Juriul internațional prezidat de Joergen Joergensen - președinte FEPA (Danemarca), președinte de onoare și Giancarlo Morolli (Italia), președinte, a acordat: **Marele Premiu Italia 2009** - *Stato Pontificio* (Giorgio Bizzari, Italia), **Marele Premiu Național** - *Sicilia 1859-1860 lettere dirette fuori dell'isola* (Francesco Lombardo, Italia), **Marele Premiu Internațional** - *Iceland until 1901 - skilding and original aur* (Douglas Storckenfeldt, Suedia). Clasa *un panou* a fost coordonată de Lumir Brendl (Republica Cehă).

Expozanții din România au primit următoarele distincții: **Aur** (90 puncte) - *Romania: Classic postal history 1858-1872* (dr. Constantin Milu); **Argint Mare** (78 puncte) - *Des styles et des influences européennes dans l'architecture roumaine* (Andrei

Potcoavă); **Argint Mare** (77 puncte) - *Aspects of the post office activities* (Gheorghe Măriuță); **Argint** (78 puncte, clasa un panou) - *The elephant* (Mihai Ceucă); **Bronz** (65 puncte, clasa un panou) - *Bobsleigh* (Andrei Rădulescu). Aprecăm că aceste distincții sunt corecte, făcând totuși următoarele comentarii:

- Exponatul D-lui Constantin Milu nu poate accede la o medalie în rang de Aur Mare dacă nu va include plicuri din prima emisiune, 5 parale din emisiunea a doua, francaturi multiple la emisiunile litografiate. Aprecăm că autorul riscă o medalie de Vermeil Mare dacă-l va mai expune în această formă.

- Exponatul D-lui Andrei Potcoavă, datorită subiectului care-l limitează la utilizarea unor piese dintr-o singură țară, nu poate accede la mai mult de o medalie de Vermeil. De asemenea, autorul va trebui să renunțe la o serie de piese care sunt la limită.

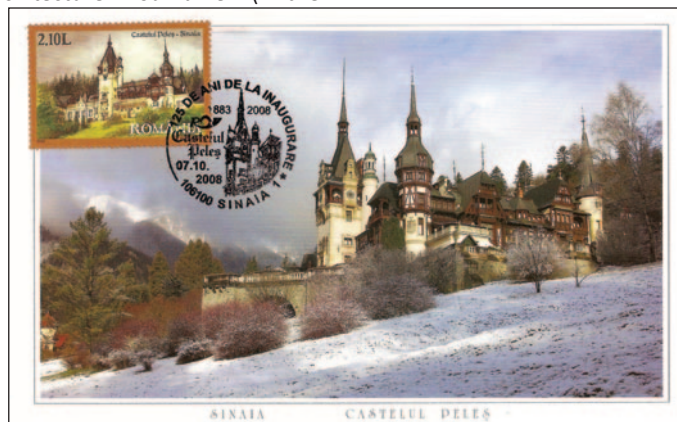
- Exponatul D-lui Gheorghe Măriuță, distins cu o medalie de Vermeil (80 puncte) la EFIRO 2008, pierde o clasă, ►►►

În perioada 21 - 25 octombrie 2009 s-a desfășurat la Roma, *Palazzo dei Congressi*, expoziția filatelică internațională ITALIA 2009, aflată sub patronaj FEPA (consultant José Ramon Moreno). Aflat în cartierul E.U.R. - *Esposizione Universale di Roma, Palazzo dei Congressi* a fost proiectat de arhitectul Adalberto Libera în 1938, fiind terminat în 1954.

Au expus filателиști din 43 de țări: Europa și țări mediteraneene, SUA, Canada, Argentina, Africa de Sud, Australia (circa 500 expozanți) pe circa 2500 fețe de panou (fiecare cu 12 file) în cadrul claselor: filatelie tradițională, istorie poștală, aerofilatelie, filatelie tematică, maximafilie, un panou, literatură. Separat a fost organizată o competiție între administrațiile poștale membre ale UPU (aflată la cea de-a patra ediție), precum și o competiție pentru cea mai bună carte maximă a anului 2008 (43 de participanți). Negustorii filatelici au fost prezenți în 92 de standuri (din care numai 32 au reprezentat firme neitaliene), iar administrațiile poștale în 56 de standuri.

Romfilatelia a participat în cadrul competiției dedicate administrațiilor poștale cu exponatul *Universal Romanian personalities and events* (două panouri), iar în cadrul concursului pentru cea mai bună carte maximă, România a fost reprezentată de maxima alăturată.

Catalogul expoziției prezintă fiecare exponat însoțit de un scurt rezumat în limbile italiană și engleză, precum și de o piesă reprezentativă a acestuia, mai puțin exponatele prezentate de România cărora le lipsește rezumatul, ceea ce dovedește lipsa de preocupare a comisariatului român privind respectarea

Ilustrată editată de Age Gallery Card collection 2007 și având ca subiect Sinaia - Castelul Peleș, francată cu marca poștală de 2,10 L din emisiunea Castele din România (prima zi a emisiunii 24.06.2008), obliterate cu ștampilă ocazională 125 de ani de la inaugurarea Castelului Peleș, 106110 SINAIA 1 07.10.2008 (macheta - dr. Ioan Daniliuc).

probabil datorită faptului că nu a operat observațiile juriului.

Aprecim că acest expонат nu poate reveni la o medalie de Vermeil fără a include o machetă, a revizui planul și a îmbunătăți explicațiile de pe mai multe pagini.

- Exponatele domnilor Mihai Ceucă și Andrei Rădulescu, prin subiect și clasa competițională, nu pot depăși nivelul mediilor

obținute.

Zilnic, au fost puse la dispoziția celor interesați o serie de obliterations speciale, acestea fiind dedicate următoarelor evenimente: limbii italiene, sportului, colecționarilor, muzicii, Europei.

Din discuțiile pe care le-am purtat cu câțiva dintre negustorii filatelici a rezultat că aceștia suportă din ce în ce mai greu taxele de participare la astfel de

manifestări, orientându-se tot mai mult spre comerțul electronic, mai puțin costisitor în această perioadă de criză.

De subliniat mediile, inclusiv de Aur, primele la clasa de literatură de cataloagele Michel ale editurii Schwaneberger Verlag GmbH - Munchen, care se constituie în dovada aprecierii acestui catalog, în special de lumea filatelică europeană.

ITALIA 2009 în imagini

ÎNTREGURILE POȘTALE ALE ANULUI 2009

POSTAL STATIONERIES OF THE YEAR 2009

Grupaj: Gilda ROȘCA

Cod Code	Denumire Item	Marcă fixă 1,00 LEI Printed stamp 1,00 LEI
001	AGERPRES 120 ani AGERPRES 120 years	Sigla AGERPRES AGERPRES logo
002	50 de ani de la semnarea Tratatului Antarctic 1959-2009 (expediția Belgica în Antarctica) 50 years since the Antarctic treaty signing 1959-2009 (the Belgica expedition in Antarctica)	Emil Racoviță Emil Racoviță
003	50 de ani de la semnarea Tratatului Antarctic 1959-2009 (stația română Law Racoviță) 50 years since the Antarctic treaty signing 1959-2009 (LAW RACOVITA Romanian station)	Stația LAW RACOVITA LAW RACOVITA station
004	Anul Internațional al Planetei Pământ 2007-2009 The International Year of Planet Earth 2007-2009	Sigla Planeta Pământ Științele Pământului pentru societate Earth Planet logo Earth sciences for the society
005, 006, 007	Luna Pădurii 2009 - Expoziția filatelică jubiliară NATURA TIMIȘOARA ediția a XXX-a Forest Month 2009 - Jubilee Philatelic Exhibition NATURA TIMIȘOARA 30 th edition	Canaras/Salcâm japonez/Cătină albă Little canary/Japanese pagoda tree/White underbrush
008	Ziua eroilor Heroes' Day	Castelul Tepeș - sediul ONCE Tepeș castle - ONCE center
009, 015, 016, 017, 027	Flori Flowers	Ghiociei/floare/floare/ trandafir/trandafir Snowdrops/flower/ flower/rose/rose
010	Campionatele Europene de Haltere, România, București 5-12 aprilie 2009 European Weightlifting Championships, Romania, Bucharest April 5 th -12 th 2009	Sigla Federației Române de Haltere Romanian Weightlifting Federation logo
011	Sfintele Paști în Bucovina, Festivalul național al Ouălor încondeiate, ediția a VI-a 10-12 aprilie 2009 Holly Easter in Bucovina, The National Festival of painted eggs, 6 th edition April 10 th -12 th 2009	Copil cu ouă încondeiate Child with painted eggs
012	Oina - 110 ani de sport național - 9 mai 1899 - 9 mai 2009 Rounders - 110 years of national sport - May 9 th 1899 - May 9 th 2009	Sigla Asociației OINA OINA association logo
013	România la cea de a 19-a ediție a Târgului Filatelic Internațional Essen Germania 6-10 mai 2009 Romania at the 19 th edition of the International Philatelic Fair Essen Germany May 6 th -10 th 2009	Sigla târgului Fair's logo
014	Hristos a Înviat! Christ has risen!	Lumânare Candle
023	Festivalul Internațional de Teatru Sibiu ediția a XVI-a International Theater Festival from Sibiu 16 th edition	Turnul din Sibiu Sibiu tower
024	Nu trece dincolo! Don't cross the line!	Siguranța rutieră Road safety
025	Centenarul nașterii marelui filozof Constantin Noica 1909-2009 The birth centenary of the great philosopher Constantin Noica 1909-2009	Constantin Noica tânăr The young Constantin Noica
026	140 de ani - primul tramvai tras de cai Timișoara 1869 140 years - the first tramway pulled by horses Timișoara 1869	Vagon de tramvai Tramway carriage
029	40 de ani de la primul pas pe Lună 1969-2009	Recuperare/Lansare Apollo11
030	40 years since the first step on the Moon 1969-2009	Recovery/Launching Apollo 11
031	3 august 2009 - Ziua Timișoarei, 90 de ani de la intrarea trupelor române în oraș August 3 rd , 2009 - Timisoara's Day, 90 years since the entrance of the Romanian troops in the city	Trupe în Timișoara Troops in Timișoara
032	Faună protejată în România	Râsul (Lynx lynx)/Acvila de munte/ Morunul/Dropia/Cerbul/ Acvila de munte Lynx/Golden Eagle/Beluga sturgeon/
033		
034		
035	Protected fauna from Romania	

036		The great bustard/Red deer/
040		Golden eagle
037	Romfilatelie la Târgul Internațional Filatelic PRAGA 2009 3-5 septembrie Romfilatelie at PRAGA 2009 International Philatelic Fair September 3 rd -5 th	Praga - Orologiul Turnului cu Ceas Praga - the Tower Clock
038	Romfilatelie la Zilele Culturale ale Băncii Centrale Europene Romfilatelie at the Cultural Days of the European Central Bank	Sigla evenimentului The event logo
039	Festivalul național al păstrăvului ediția a VII-a Ciocănești Bucovina 14-16 august 2009 The national festival of the trout - 7 th edition Ciocănești Bucovina August 14 th -16 th 2009	Bistrița aurie The Golden Bistrița
041	150 de ani Facultatea de Drept - Universitatea din București 1859-2009 150 years Faculty of Law - Bucharest University	Sigla Facultății de Drept Faculty of Law logo
042	90 de ani de la înființarea Societății „Mormintele eroilor căzuți în război” 12 septembrie 2009 90 years since the foundation of „The tombs of the war heroes” Society - September 12 th , 2009	Castelul Țepeș - sediul ONCE Țepeș Castle - ONCE center
043	București - 550 de ani de la prima atestare documentară Bucharest - 550 years since the first documentary accreditation	Vlad Țepeș și hrisovul de atestare Vlad Țepeș and the accreditation document
044	Parcuri bucureștene - București 550 de ani Bucharest gardens - Bucharest 550 years	Fântână - Parcul Herăstrău Fountain - Herăstrău park
045	Sofia Vicoveanca - 50 de ani de la debutul artistic Sofia Vicoveanca - 50 years since her debut	Sofia Vicoveanca Sofia Vicoveanca
046	60 de ani de relații diplomatice România - China 60 years of diplomatic relationships Romania - China	Vase specifice celor două țări Specific pots to both countries
047	9 octombrie, Ziua Mondială a Poștei - Muzeul Național Filatelic, 5 ani de la înființare October 9 th , World Day of the Post - National Philatelic Museum, 5 years since its foundation	Sigla Muzeului Național Filatelic National Philatelic Museum logo
048	100 de ani de la primul zbor al unui avion în spațiul românesc, Louis Bleriot - 18 octombrie 1909 - București Hipodromul Băneasa 100 years since the first flight of a plane in the Romanian air space, Louis Bleriot - October 18 th , 1909 - Bucharest Băneasa Hippodrome	Louis Bleriot Louis Bleriot
049	Mari artiști lirici români Ludovic Spiess 1938-2006 Great lyric artists Ludovic Spiess 1938-2006	Compoziție: temă muzicală Composition: musical theme
050	Târgul Internațional Gaudeamus Gaudeamus International fair	Sigla Radio România Radio Romania logo
051	Expoziția Filatelică Istoria României, 20 de ani de la izbucnirea Revoluției Române la Timișoara History of Romania Philatelic Exhibition, 20 years since the beginning of the Romanian Revolution in Timișoara	Lumânări aprinse Lit candles
052	11 decembrie, Ziua Internațională a Muntelui December 11 th , International Day of Mountain	Peisaj de iarnă Winter landscape
053	Artiști români contemporani - Matei Bucur Mihăescu Contemporary Romanian artists - Matei Bucur Mihăescu	Pian Piano
054	Laureații anului 2009 - Clubul sportiv DINAMO Laureates of 2009 year - DINAMO sport club	Sigla clubului sportiv DINAMO DINAMO sport club logo
055	20 de ani de la Revoluția Română din Decembrie 1989-2009 20 years since the Romanian Revolution of December	Monumentul din Piața Revoluției Detail - the monument of the revival - Bucharest - Revolution Place
056	Aur pentru România - Campionatul mondial de scrimă Antalya Turcia 2009 Gold for Romania - World fencing championships Antalya Turkey 2009	Doi scrimeri Two fencing players
057	Mari voci ale radioului românesc Dinu Ianculescu Great voices of the Romanian broadcasting Dinu Ianculescu	Microfon Headphones
058	Mari artiști lirici români - 105 ani de la nașterea tenorului Joseph Schmidt Great Romanian lyric artists - 105 years from the birth of the tenor Joseph Schmidt	Cheia G G clef
059	Romfilatelie urează sărbători fericite Romfilatelie wishes Happy Holidays	Stele mici Little stars
060	CNPR urează sărbători fericite CNPR wishes Happy Holidays	Clopoțel Ringer

Expoziția filatelică interjudețeană care marchează aniversarea a 20 de ani de la izbucnirea Revoluției Române la Timișoara, este organizată în perioada 15-20 decembrie 2009 la Casa Armatei din Timișoara, urmare a

ISTORIA 2009

protocolului celor șapte asociații filatelice transilvane (Bistrița, Mureș, Cluj, Alba, Sibiu, Hunedoara și Timișoara). Organizatori: Asociația Filatelică Timișoara în colaborare cu Consiliul Județean Timiș și Primăria Timișoara. Clase de competiție: tematică, întreguri poștale, open, un panou, cartofilie.

Semnalar

Clubul Filatelic Turda (președinte Petru Suciu, e-mail: polaris74@gmail.com) în care activează două

secțiuni -filatelie polară; mineralogie, minerit, speologie - editează trimestrial o *Foaie informativă*.

► **schimb filatelic** ► **cumpărare** ► **vânzare** ►
► **philatelic exchange** ► **buy** ► **sell** ►

► Cumpăr piese obliterate BUCUREȘTI/BUCUREȘTI din perioada 1872-1910, Dan N. Dobrescu, e-mail: dndobrescu_dannd@yahoo.com

► Sell Romania classic lithographed issues (1865-1872), Large vermeil medal FIP, information: <http://www.philatelica.ro/sell.htm>, Dan N. Dobrescu, e-mail: dndobrescu_dannd@yahoo.com

► Buy computer topics, information: http://www.philatelica.ro/my_want_list.htm, Dan N. Dobrescu, e-mail: dndobrescu_dannd@yahoo.com

► I am offering the following South African Stamps: (all used) some mint stamps/sheets and a lot of stationary: Basutoland/Lesotho, Bechuanaland/Botswana, Commonwealth stamps & covers, COVERS/British Commonwealth, Europe - covers, Great Britain - stamps, other World Wide stamps postcards. I want the following: GP, British Commonwealth and Egyptian stamps. e-mail: most27@yahoo.com

► I have different mint mini sheets one from Italy (25 euro facial value) and France (25 euro facial value) for years 2003-2008. Would like to exchange each for mini-sheets with same value 25 euro and same years from GB, Ger-

many, Switzerl, Jordan, Saudi Arabia and Lebanon. Contact: basselfali@yahoo.co.uk

► I am used stamps collector from Sri Lanka. I may want more used stamps in your country and w/w to exchange. Firstly you will post me 100 or 200 stamps. After I will post you 100 or 200 stamps. As a good start to our exchange, If you may like We can exchange 100-500 used stamps after with us. Don't hesitate. I'm a very loyal swapper who never stop. I Hope your reply soon.

Samantha Wijavickrama
2A, Dumbara Weda Madura
Kumbiyangoda, Matale 21000
Sri Lanka

► I am offering Romanian stationeries/ envelopes on the theme mentioned above (first day flights, special cancellations, etc). E-mail: paintingonstamps@yahoo.com

► I am looking for exchange partners to exchange good quality stamps and other philatelic material. I am looking for stamps from Scandinavian and Baltic countries. In return I offer better stamps and FDC's from Greece, Cyprus, Australia and the Pacific area. Will accept want list using Michel Catalogue.

► Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor aparține autorilor

► Responsabilitatea pentru conținutul anunțurilor (schimb, vând, cumpăr) revine exclusiv celor care au solicitat apariția lor

► Reproducerea parțială sau

integrală a materialelor din revistă este permisă numai cu acordul scris al editorului

► Manuscrisul spre publicare se transmite editorului:

dndobrescu_dannd@yahoo.com

Publicitate. Machete și negociere tarife Advertising. Up-making and publicity price list

László KÁLLAI

e-mail: laszlo_kallai@yahoo.com

► Minimum charge € 4.00. Six times for the price of five. Twelve times for the price of nine. Send text to László KÁLLAI, laszlo_kallai@yahoo.com and payment to Coriolan CHIRICHEȘ, e-mail: c_coriolan@yahoo.com

► **Taxa de mică publicitate (schimb filatelic, vânzare - cumpărare)** este de € 0.20 pentru fiecare cuvânt, dar nu mai puțin de € 4 - 20 cuvinte. Pentru șase apariții se plătesc cinci apariții, iar pentru 12 apariții se plătesc nouă apariții. Textul se trimite d-lui László KÁLLAI, (laszlo_kallai@yahoo.com) iar contravaloarea anunțurilor de mică publicitate se achită d-lui Coriolan CHIRICHEȘ, (c_coriolan@yahoo.com).

philatelica.ro este o marcă înregistrată sub nr. 101604

Tipărit la Director: Coriolan CHIRICHEȘ

Cap limpede: Florin PATAPIE-RAICU

Traduceri: Gilda ROȘCA, Florin PATAPIE-RAICU

Pentru abonamente: c_coriolan@yahoo.com

Format electronic: <http://www.philatelica.ro/revista.html>

EMISIUNILE ANULUI 2009

Minicoală tip I

Minicoală tip II

Ilustrată maximă

Sale #5, October 31st, 2009

Starting price 2,000 €; hammer price 2,100 €
Ditto, stunning large block of 5 Bani cutting-up
essay (*essay coussinets d'impressions*),
containing 29 units from the lower right sheet
corner

Aspecte din viața filatelică medieșeană

Lucrarea Dlui ing. Romeo Lucian STOIA este dedicată aniversării a 70 de ani de la prima Expoziție filatelică organizată la Mediaș și apare într-o perioadă în care activitatea filatelică de tradiție deosebit de bogată în domeniu pare diminuată. În realitate, preocupările filatelice nu au încetat niciodată, în pofida dificultăților economice sau de altă natură.

Materialele filatelice editate de către Cercul filatelic din Mediaș de-a lungul anilor sunt dovezi grăitoare privind continuitatea acestei activități.

Autorul ne spune că a adunat cu pasiune și ardore de-a lungul anilor aceste materiale în perspectiva prezentării unei imagini cât mai complete a fenomenului filatelic medieșean. Unele materiale filatelice - plicuri ocazionale, ștampile speciale, medalii ș.a. au fost prezentate sub forma unor texte informative, în mod neregulat, în unele articole apărute în reviste de specialitate sau în presa locală. Tocmai de aceea, autorul spune că a considerat că este necesară prezentarea detaliată într-o formă unitară a tuturor materialelor realizate de Cercul Filate-

lic Mediaș.

Cu ajutorul propriei colecții și a unor materiale puse la dispoziție de unii colegi filателиști, precum și cu ceea ce a putut găsi în cataloagele expozițiilor și în presă, autorul a realizat o lucrare deosebită despre filatelia medieșeană și evoluția acesteia de la începuturi și până în zilele noastre.

De menționat că autorul subliniază rolul pe care l-a avut gruparea tematică *COSMOFILA* de la Mediaș (responsabil Mihai Velicoglu) în promovarea acestei teme în România. Gruparea a fost desființată în urma deciziei AFR la data de 29 mai 1984, iar Gruparea de astrofilatelie și filatelie tematică cosmos - *ASTRO-FILA Botoșani* a fost înființată oficial la 14 aprilie 1984.

Lucrarea a fost realizată pe hârtie velină la editura *Crisserv* din Mediaș și prezintă: cataloage, articole, plicuri cu ștampile speciale, ilustrate maxime, fotografii, diplome, medalii, plachete și alte materiale filatelice realizate de filателиștii medieșeni de-a lungul timpului.

Realizarea acestei lucrări a fost posibilă datorită sprijinului

S.N.G.N. Romgaz S.A., S.N.T.G.N. Transgaz S.A. și al Clubului Rotary din Mediaș.

Sincerele noastre felicitări autorului pentru munca depusă în realizarea acestei lucrări importante pentru filatelia medieșeană, pentru cea din județul Sibiu, precum și pentru filatelia românească.

Cei interesați pot procura lucrarea de la autor - tel 0269 844 985. (Prof. Nicolae Salade)

Hermann OBERTH - părintele zborului spațial

Lucrarea reprezintă o ediție prescurtată, în limbile română și germană, a monografiei lui Hans BARTH - *Hermann Oberth, Der Vater der Raumfahrt*, ediție îngrijită de Cpt. Comandor Mircia ȚİPLEA, publicată cu sprijinul S.N.G.N. Romgaz S.A., al S.N.T.G.N. Transgaz S.A. și apărută la editura *Crisserv* din Mediaș în anul 2009. Lucrarea reprezintă un suport științific pentru tematicii care doresc să realizeze un exponat filatelic dedicat lui Hermann Oberth (25 iunie 1894- 28 decembrie 1989).

Lucrarea conține o sinteză a vieții și operei științifice a savantului Hermann Oberth, ilus-

trată cu peste 40 de imagini. De menționat că acele patru teze formulate în ianuarie 1922 de către studentul sighișorean Hermann Oberth în prefața lucrării sale *Racheta spre spațiile interplanetare* au fost realizate în practică. Un exponat tematic dedicat acestui subiect îl găsiți la adresa de website http://www.philatelia.ro/04_14.html

Îl felicităm sincer pe Dl. Mircia Țİplea pentru munca depusă în realizarea acestui compendiu. Cei interesați în procurarea lucrării se pot adresa Dlui Romeo Lucian Stoia - tel 0269 844 985. (Dan N. Dobrescu)

